

DET TEOLOGISKE
MENIGHETSFAKULTET

Internasjonale Kristne Ambassade Jerusalem

En undersøkelse av den teologiske forståelse av Israels folk og land som ligger til grunn for den Internasjonale Kristne Ambassade og hvilke konsekvenser dette får for deres politiske ståsted i forhold til Midtøsten-konflikten.

Reidar Bringaker

Veileder

Professor Harald Hegstad

Masteroppgaven er gjennomført som ledd i utdanningen ved

Det teologiske Menighetsfakultet og er godkjent som del av denne utdanningen

Det teologiske menighetsfakultet, 2013, 1.semester

AVH505: Masteravhandling (30 ECTS)

Erfaringsbasert master i RLE/ Religion og etikk

Internasjonale Kristne ambassade i Jerusalem

Sammendrag

Denne oppgaven omhandler organisasjonen Internasjonale Kristne ambassade i Jerusalem, den ble etablert på grunn av en hendelse eller et vendepunkt som fant sted i 1980. Da kom det internasjonale samfunnet fram til at Tel Aviv er den rettmessige hovedstaten i Israel, og ikke Jerusalem som Israel selv vil at det skal være. Denne begivenheten fant sted samtidig som den årlige Løvhyttefesten blir feiret i Jerusalem, dette er først og fremst en jødisk høytid, men dette året deltok en del kristne også i feiringen for første gang. Konsekvensen av den internasjonale konklusjonen var at det i første omgang var 13 land som flyttet sine ambassader fra Jerusalem til Tel Aviv. Det var da en gruppe sionist kristne fra flere forskjellige land reagerte med å etablere Internasjonale Kristne ambassade i Jerusalem.

Internasjonale Kristne ambassade i Jerusalem er en kristen sionistisk organisasjon som har medlemmer og støttespillere fra mange forskjellige menigheter. I Norge har organisasjonen omtrent 15 000 medlemmer, og norske medlemmer var med i fra starten av ved opprettelsen av ambassaden i 1980. Det vi kaller sionistbevegelsen slik vi kjenner den i dag startet med Theodore Herzl som engasjerte seg i å hjelpe jøder som måtte flykte fra Russland og Øst-Europa for vel 100 år siden. Seinere har flere forskjellige grupperinger blant de kristne videreført dette teologiske synet på Israel og jødefolket.

Jeg valgte å belyse problematikken rundt Israel og det jødiske folk i denne oppgaven gjennom å skrive om Internasjonale Kristne ambassade i Jerusalem fordi den er den største organisasjonen i Norge i så henseende, og fordi organisasjonen har et velfungerende apparat for å nå målene sine. Så oppgaven omhandler Internasjonale Kristne ambassade i Jerusalem sin teologiske tolkning av paktene/løftene gitt til det jødiske folk i Det Gamle testamente. Ut fra å se på ICEJ sitt teologiske syn er det naturlig i denne sammenheng og videre se på hvilke politisk utslag får for organisasjonen i praksis. Videre i oppgaven vil det også bli sett på likheter og ulikheter i forhold til andre sionistiske organisasjoner, fortrinns vis da i Norge. Resultatet av å skrive oppgaven på denne måten, blir da forhåpentlig vis at leseren vil få større innsikt i det som i media ofte blir omtalt som «de Israelfvennlige» sitt syn både på jødene som Guds utvalgte folk og ikke minst den alltid like aktuelle Midtøsten-konflikten.

Takk

Jeg vil få lov til å takke min veileder Harald Hegstad for hjelp og støtte. Nord - Aurdal folkebibliotek har vært helt avgjørende for meg for å få til denne oppgaven, de har strekt seg ekstra for at jeg skulle få den litteraturen som jeg var avhengig av å få låne og til tider låne litt for lenge.

Organisasjonssekretær i ICEJ Dag Øyvind Juliussen fortjener en takk for at han tok seg tid til et bortimot en times intervju i forbindelse med et foredrag han holdt på Fagernes.

Familien min fortjener også en takk for sin tålmodighet med meg når jeg i perioder bare var opptatt av oppgaven.

Fagernes, august 2013

Reidar Bringaker

Innhold

Sammendrag	
Takk.....	
Innhold	10
1.0 INNLEDNING.....	11
1.1 Tema og problemstillinger.....	11
1.2 Hvorfor studere ICEJ?	11
1.3 Oppgavens oppbygging.	13
1.4 ICEJ sett i forhold til andre Israel – vennlige organisasjoner	13
2.0 ICEJ SIN TEOLOGISKE FORSTÅELSE.	16
2.1 Organisasjonens bibelsyn.....	16
2.2 Forståelsen av bibelske profetier og betydningen av disse.	19
2.3 Dispensjonalismens betydning for ICEJ sitt ståsted i det kristen sionistiske landskap.	21
3.0 ICEJ SITT POLITISKE SYN PÅ SITUASJONEN ISRAEL BEFINNER SEG I.	34
3.1 Synet på Palestina og det palestinske folk.....	34
3.2 De jødiske bosettingene og de palestinske områdene.	35
3.3 ICEJ sin holdning til israelsk politikk.....	37
3.4 ICEJ sin holdning til Hamas og Fatah.....	39
3.5 ICEJ sin holdning til norsk og internasjonal Midtøsten-politikk.	40
4.0 Avslutning.....	42
Referanser	43

1.0 INNLEDNING

I denne oppgaven vil jeg skrive om Internasjonale Kristne Ambassade i Jerusalem, som med sitt teologiske ståsted, og for så vidt også politiske ståsted står i sterk kontrast til hovedstrømningene i norsk debatt rundt Midtøsten-konflikten. Det er f. eks ingen politiske partier på Stortinget som har et sammenfallende syn med ICEJ eller noen av de andre sionist kristne organisasjonene. Det finnes jo selvfølgelig enkelte punkter i ICEJ sine standpunkter som sammenfaller med noen av partienes program. For det er jo tross alt forskjell på de politiske partiene når det gjelder synet på Israel og Midtøsten – konflikten. Jeg har notert meg at ICEJ i debatter og meningsutvekslinger generelt møter til dels krass motstand hos sine meningsmotstandere. Derfor er det interessant å studere denne organisasjonen og forhåpentligvis vil det også bli informativt å lese denne oppgaven.

1.1 Tema og problemstillinger

Problemstilling: Hvilken teologisk forståelse av Israels folk og land ligger til grunn for Internasjonale Kristne Ambassade og hvilke konsekvenser dette synet får for deres politiske ståsted i forhold til Midtøsten-konflikten?

Først og fremst på grunnlag av litteratur om temaet og noen samtaler med sentrale personer i denne sammenheng har jeg som mål og «komme litt under huden» på den største sionist kristne organisasjon her i landet. Det er altså to hovedmål jeg skal forsøke å nå i denne oppgaven, for det første klargjøre ICEJ sin forståelse av jødene som folk og nasjonen Israel sett i sammenheng med det som Bibelen omtaler om samme emne. Deretter vil det være et mål å finne ut om denne forståelsen får en politisk konsekvens for ICEJ sine uttalelser og beslutninger i forhold til ulike hendelser og situasjoner som oppstår i Midtøsten-konflikten. For å belyse ICEJ sin teologiske forståelse, så må oppgaven også dreie seg om dispensasjonalismens betydning i forhold til ICEJ sitt ståsted i det kristen sionistiske landskapet.

1.2 Hvorfor studere ICEJ?

Når Palestina – Israel konflikten er på agendaen i norsk og internasjonal presse, så er det en overveldende majoritet av disse mediene som tar som utgangspunkt at Israel er en okkupant og at siden de har et sterk militært maktmiddel, bruker de denne makten til å undertrykke det palestinske folket. Samtidig som det meste av internasjonal presse gir et relativt ensidig bilde av hva som er situasjonen i denne problematikken, så hører og leser vi et motstykke i skildringen av Palestina – Israel konflikten fra det som blir omtalt som kristen sionistiske grupperinger. De har noen forskjeller i sin argumentasjon og sine vedtatte paragrafer, men grunnsynet til grupperinger som kommer under denne betegnelsen er så å si like. Spørsmålet blir da om det er noen relevans i deres syn på saken, både politiske meninger men også ut fra teologiske argumenter som ofte underbygger de politiske argumentene. Internasjonale Kristne Ambassade i Jerusalem (ICEJ) er som tidligere nevnt den største av de kristen sionistiske gruppene vi har i Norge, den er dessuten også en av de mest aktive når det gjelder praktiske tiltak i Jerusalem og i Israel for øvrig. De hjelper f. eks til med å tilrettelegge for jøder fra andre land som ønsker å flytte til Israel, dette for å hjelpe til med å oppfylle profetien om at alle jøder skal vende tilbake til Israel. Det finner vi i 1.Mos. 13. 15,17: *«For hele landet som du ser, til deg vil jeg gi det, og til din ætt for alle tider. Stå opp og dra gjennom landet så langt og så bredt som det er! For deg vil jeg gi det.»*

Det er også ICEJ som arrangerer den jødiske løvhyttefesten slik at kristne fra hele verden kan være med å feire denne høytiden sammen med jødene. Løvhyttefesten er en gammel jødisk høytid som

strekker seg tilbake til gammeltestamentlig tid, men i følge profetiske skrifter skal det i de siste tider være slik at flere og flere kristne skal komme fra alle kanter av verden og feire sammen med jødene. Slik står det i Sak.14.16: «*Og alle de som blir igjen av alle de hedningefolk som angrep Jerusalem, skal år etter år dra opp for å tilbe Kongen, Herren, hærskares Gud, og for å delta i løvsalenes fest.*» Dette i første rekke for å vise støtte og empati for det jødiske folk som etter som tiden går bare vil bli mer og mer presset fra det internasjonale samfunn.

Mange tror kanskje at Kristne Ambassade i Jerusalem (ICEJ) bygger sin virksomhet på de profetiske skriftene i Det gamle testamente (GT), men det er ikke tilfelle. Grunnlaget for denne spesielle støtten til Israel og det jødiske folk er å finne i løftene som ble gitt i GT. Israel blir et instrument for Gud til å frelse hele verden på sikt. Løftene Gud ga Israel er allikevel viktige, ICEJ hendelsene i Midtøsten og mener å kunne se sammenhengen mellom de bibelske profetier og det som faktisk skjer i forhold til Israel. Ikke minst når det gjelder jødernes historie som folk mener de å se en klar sammenheng mellom denne historien og de profetiske skriftene i Bibelen. Det er ikke bare profetier fra GT som peker på jødernes plass som Guds eget folk, også hva Jesus sa om jødernes rolle i fortid, nåtid og framtid blir lagt vekt på når Israels helt spesielle rolle i verden skal tolkes.

En av grunnene til at jeg valgte problemstillingen i denne oppgaven var at ICEJ og andre sionist kristne legger så stor vekt på den enkelte kristne sitt ansvar i forhold til å støtte det jødiske folk og Israel. Mange kristne som ikke har tenkt så mye på spørsmålet rundt dette temaet har vanskeligheter i å lande på et standpunkt, og oppfatter de sionist kristne å sette Israel nesten like høyt på agendaen som Jesus selv. Mange av skriftstedene som det refereres til i Bibelen kan tolkes i flere retninger, derfor kan dette være vanskelig for mange kristne. For mange kristne som ikke vet helt hva de skal tro rundt dette med Israel er frustrerte siden andre troende legger så stor vekt på dette. Håper denne oppgaven kan være til hjelp i så måte.

Ofte når dette temaet blir debattert legges det vekt på de profetiske skriftene særlig da de man finner i Det gamle testamente. Nå vet vi jo at profetiene ikke er det grunnleggende når det gjelder synet ICEJ har på Israel, men de er allikevel veldig viktige for denne og andre sionist kristne organisasjoner. Når vi leser disse profetiene i GT, så står det veldig svart på hvitt, f.eks i Jesaja 27, 6: «*I kommende dager skal Jakob skyte røtter, Israel blomstre og få skudd, og de skal fylle jorden med frukt.*» Dette tolkes da som en oppfylt profeti hvis man ser på Israels store eksport av frukt til hele verden. Det er altså til syvende og sist et tolkningsspørsmål når det gjelder disse profetiene. Et annet moment er at det ikke alltid er like lett å skille på hva som er et løfte og hva som er en profeti. Jeg vil forsøke i oppgaven og få en større klarhet i akkurat dette spørsmålet.

Tett til temaet om løftene og profetiene ligger selvsagt det å se på jødernes historie. Selv om de færreste benekter jødernes historie, er det det en helt annen sak å koble denne historien opp i mot løfter og profetier i Bibelen. Går det an å finne ut hvem som har rett i så henseende, eller må man bare fastslå at dette er et trosspørsmål? I bestefall må hver enkelt leser av oppgaven avgjøre om den har bidratt i noen retning.

For alternativet til å lese Bibelen i Israels favør er å ha et syn som samsvarer med det vi kaller erstatningsteologien. Erstatningsteologien går i korthet ut på at fra den dagen Jesus Kristus hadde fullført sin frelsesgjerning her på jord, gikk alle løftene til jødefolket over til Guds nye folk, de kristne. Dette skjedde i følge erstatningsteologien fordi jødene fornektet Jesus Kristus som den Messias som de hadde ventet så lenge på. Dette er synet som kristensionister har på andre kristne som ikke ser på jødene og Israels rolle som de selv gjør. I blant de andre kristne de sikter til er f. eks Adventistene

som forklarer dette synet på en annen måte. «*Denne situasjon betød to ting: Det Israel som vraket Jesus, fraskrev sig selv sin borgerrett i Israel... De var fremdeles jøder, ... men jøder som ikke ville være Israel. For Israel var nå de jøder som hadde tatt imot borgerretten i Israel av Jesu hånd... I ham skulle jøder og hedninger – men nettopp også begge – være ett.*» (adventist.no 25.07.13)

Som vi ser er det forskjellige syn på jødernes rolle i forhold til hvordan man tolker Guds ord. En annen organisasjon som kan nevnes i denne sammenheng er Den Norske Israelmisjonen DNI som ligger i mellomsjiktet med sin måte å møte jødene og Israel på. De legger vekt på at kristendommen har sine røtter i jødedommen og på bakgrunn av dette er det en plikt for kristne å fortelle om dette ansvaret til andre kristne, forkynne evangeliet for jødene og å vise dem kristen kjærlighet. Dette standpunktet bygger de blant annet på følgende skriftsteder: «*Evangeliet er Guds frelse til hver den som tror, jøde først og så greker*» (Rom. 1,16) og «*Av hele mitt hjerte ønsker jeg og ber til Gud at de må bli frelst*» (Rom. 10,1) (israelmisjonen.no 12.08.13)

Dette med hva man som kristen skal legge vekt på når man skal ta et standpunkt mellom erstatningsteologiens syn eller kristensjonismens syn er et av hovedpunktene jeg håper leserne får ut av å lese denne oppgaven. Jeg regner ikke med å finne det endelige svaret, men å grave litt dypere i litteraturen enn det som er vanlig når denne problemstillingen kommer opp i det daglige.

Det store spørsmålet er jo om løftene og profetiene vi kan lese i Bibelen, og da særlig i Det gamle testamente har evig gyldighet eller om det ble et skille i historien og måten vi skal forstå Guds ord da Jesus fullførte sine gjerninger på jorden. Når man så i tillegg skal tolke hva som er rett ut fra hva som til en hver tid hender i Israel og områdene rundt med Bibelen som bakgrunn for det hele, da blir det ikke mindre komplekst. Det er kanskje det punktet som ICEJ er litt uklar på i sin fremferd, nemlig om de er en politisk organisasjon eller en tros organisasjon som legger Guds ord til grunn for sin virksomhet. Dette aspektet vil jeg også prøve å få en større klarhet i når jeg skal studere organisasjonen. Her er det helt klart et skjæringspunkt mellom tro og politikk.

1.3 Oppgavens oppbygging.

I denne oppgaven er det til sammen 4 kapitler. I innledningen i kapittel 1 vil jeg avslutningsvis i kapitlet sammenligne ICEJ med andre utvalgte kristen sionistiske organisasjoner her til lands, og se på likheter og ulikheter. Så går jeg i kapittel 2 inn på ICEJ sin teologiske forståelse av jødefolket og staten Israel, ser på deres vektlegging av løfter og profetier i Bibelen. Når det gjelder kapittel 3 vil jeg belyse de politiske standpunktene og se på disse i lys av ICEJ sitt teologiske syn. Det vil omhandle Palestina og palestinerne, de jødiske bosettingene kontra palestinerne, holdningene til Fatah og Hamas, ICEJ sitt syn på norsk og internasjonal politikk. Kapittel 4 vil være et avslutnings kapittel hvor kort oppsummerer oppgaven og kommer med noen betraktninger rundt temaet jeg har skrevet om.

1.4 ICEJ sett i forhold til andre Israel – vennlige organisasjoner.

Under demonstrasjoner og andre meningsytringer som angår Israel – Palestina konflikten ser vi ofte at den grupperingen som står med israelske flagg blir omtalt med et samlebegrep som Israel-venner. Ettersom dette spørsmålet har vært på agendaen i mange år nå, har vi fått et rikt utvalg av organisasjoner som vi med rette kan kalle Israel vennlige. Spørsmålet mange stiller seg er om det kan være nødvendig med så mange forskjellige organisasjoner. I sammenheng med denne oppgaven er det også naturlig å stille seg spørsmålet om hvor ICEJ står i forhold til andre som vil karakterisere

seg som Israel-venner. Jeg har valgt ut tre organisasjoner som jeg vil sammenligne ICEJ med på noen utvalgte områder, det er Israelmisjonen (DNI), Karmel instituttet og Med Israel for fred (MIFF).

Alle fire organisasjoner har et mandat eller et formål som de arbeider etter, dette forteller mye om hvor fokuset er i arbeidet de bedriver. La oss begynne med ICEJ som har et mandat som de arbeider etter, det er hentet i fra Bibelen i Esaias 40,1 og lyder slik: «*Trøst, ja trøst mitt folk*» Ut fra dette arbeider ICEJ på flere felt, det dreier seg hovedsakelig om å fremme jødernes tilbakekomst fra ulike deler av verden og å sørge for å hjelpe disse med integreringen i det israelske samfunnet. Men arbeidet er også rettet mot hvert enkelt land som ICEJ har avdelinger i. Arbeidet på hjemmebane går mye ut på informasjon som bringes ut via TV, radioprogrammer, internett og ikke minst personer som reiser rundt og holder foredrag og selger bøker og DVD'er.

Ellers er arbeidet delt opp i under- grupperinger som jeg nå kort vil presentere. **Arise** heter ungdomsarbeidet i ICEJ og dette arbeidet er rettet mot ungdom i de forskjellige land som ICEJ har avdelinger i. **Help** driver med sosialt hjelpearbeid blant Israels innbyggere, de hjelper med bl.a. økonomisk støtte, klær, medisiner osv. Så har vi **Aliyah** som arbeider direkte med å hjelpe jøder med å flytte til Israel, etter ICEJs beregninger har de nå hjulpet over 115000 jøder til å flytte til Israel. Dette er en viktig del av målsettingen for ICEJ fordi det er knyttet opp i mot profetier om full opprettelse av Israel og en forutsetning for Jesu tilbakekomst. I samarbeid med andre kristne rundt om i verden har ICEJ vært med på å opprette **Knesset Christian Allies Casus** som koordinerer samarbeid og dialog mellom Knesset (Israels nasjonalforsamling) og kristne ledere på et internasjonalt plan.

European Coalition for Israel er en organisasjon som er et samarbeid mellom pro- Israel organisasjoner i Europa for å motarbeide antisemittisme og anti-sionisme i Europa. De arbeider opp i mot Europaparlamentet og politikere generelt i Brussel.

Internasjonale kristne Ambassade Jerusalem (ICEJ) driver ingen målrettet misjon i Israel, men de har arrangert internasjonale kristne sionist kongresser og den årlige Løvhyttfesten der jøder blir oppmuntret til å tilegne seg kunnskap om det de kaller bibelsk sionisme. I tillegg til alt dette har de en utstrakt nyhetsformidling i flere land. Informasjonen som her er presentert om ICEJ er hentet fra den norske avdelingens hjemmeside (www.ikaj.no 14.04.13)

Med Israel for fred (MIFF) er en organisasjon som kun har et politisk fokus på Israel og Midtøsten-konflikten. Samtidig definerer de seg selv som politisk uavhengige, men har altså selv en klar politisk oppfatning om hva som er riktig i forhold til spørsmål som angår Israel. Organisasjonens formål er definert slik: «*Gjennom saklig og allsidig informasjon om Midtøsten – konflikten, det jødiske folks og dets historie ønsker MIFF å skape en dypere og større sympati for Israel og det jødiske folk.*» (www.miff.no 14.04.13)

MIFF har dessuten fem hovedpunkter som de arbeider etter, og de lyder slik:

- «*MIFF støtter en løsning av flyktningproblemene som ikke innebærer en trussel mot Israels eksistens.*
- *MIFF mener konflikten mellom Israel og dets naboer bør løses ved direkte forhandlinger mellom partene. MIFF tar avstand til organisasjoner som ikke vil anerkjenne staten Israel.*
- *MIFF er partipolitisk uavhengig*
- *MIFF støtter det jødiske folkets rett til et nasjonalt hjemland Erez Israel.»* (www.miff.no 14.04.13)

Som vi ser er MIFF først og fremst en organisasjon som vil være med i den permanente debatten som omhandler Israel og dets interesser, i motsetning til ICEJ som både har en bibelsks agenda og som også er med i debatten på lik linje som MIFF.

Den Norske Israelmisjonen (DNI) er som vi allerede har sett relativt ulik de to forgående organisasjonene som nå er beskrevet. DNI er en rein misjonsorganisasjon som har en kort og grei visjon:

«*Evangeliet tilbake til jødene*» (www.israelsmisjonen.no)

De har dessuten tre punkter i sitt formål som de arbeider etter:

- «*Vekke til ansvar for jødene*
- *Forkynne evangeliet for dem*
- *Vise dem kristen kjærlighet*» (israelsmisjonen.no 14.04.13)

Formålet til DNI strekker seg imidlertid utover disse tre punktene, det foregår også en påvirkning opp i mot alle kristne kirke samfunn for at de skal forstå at den kristne tro har sitt utspring i fra jødene. DNI prøver også å bevisstgjøre andre kristne på den felles arven de har med jødene, men særlig også mot dette skriftstedet i NT: «*11 Dere som en gang var hedninger, ble kalt u omskårne av dem som er omskåret på kroppen, av menneskehånd.*» (Efes. 2,11)

Dette er kjernen i deres arbeid, det å bringe det kristne budskapet ut til jødene (de omskårne). Generelt kan man si at DNI sitt arbeid spenner vidt, foruten de nevnte satsningsområder så driver også DNI hjelpearbeid i blant svake grupper i det israelske samfunn. DNI arbeider også direkte med israelske myndigheter, og har en målsetting om å ha en god dialog med disse kontinuerlig. Det er også et pågående arbeid for å styrke forholdet mellom messianske jøder og kristne palestinere.

Så har vi Karmel instituttet som i likhet med ICEJ har som utgangspunkt at jødene er Guds utvalgte folk, og med bakgrunn i flere skriftsteder i GT blir de også av Karmel instituttet sett på som Guds redskap i hans frelsesplan. (Aurebekk 1982: 40)

Det som kommer tydelig fram når vi sammenligner Israel – vennlige organisasjoner er at de kan ha vidt forskjellig utgangspunkt for å engasjere seg arbeid rettet mot jødene og landet Israel, og langt fra alle er det man kan kalle sionist – kristne. Det finnes altså organisasjoner som har sitt fokus på jødene og Israel men som allikevel ville bli definert å tilhøre erstatningsteologien av ICEJ.

2.0 ICEJ SIN TEOLOGISKE FORSTÅELSE.

I dette kapitlet vil jeg redegjøre for ICEJ sitt syn på at jødene er Guds utvalgte folk, først og fremst på grunnlag av hva Bibelen sier oss om akkurat dette temaet. I den forbindelse kommer jeg også generelt inn på deres bibelsyn både i forhold til GT og NT.

2.1 Organisasjonens bibelsyn.

Internasjonale Kristne Ambassade Jerusalem, ICEJ plasserer seg selv i kategorien som de kaller for Bibelsk Sionisme, men som også blir kalt for Kristen Sionisme. ICEJ har i informasjons øyemed gitt ut en serie med hefter som de har kalt «Serien om Bibelsk Sionisme» og som er skrevet av administrerende direktør i ICEJ Malcolm Hedding. Han definerer Bibelsk Sionisme slik: «*Bibelsk Sionisme søker å proklamere sannheten i Guds Ord om det jødiske folks tilknytning til landet Israel som en evigvarende eiendom i den hensikt å frembringe verdens forløsning*» (Den Bibelske Sionismens hjerte, 2006: 6)

Både GT og NT ligger til grunn når ICEJ skal begrunne sitt syn på jødefolkets stilling som Guds utvalgte folk og nasjonen Israel. Men ikke bare det, argumentasjonen og måten å tolke hele Bibelen på viser en rød tråd fra 1. Mosebok og til Johannes Åpenbaring, og den røde tråden heter Israel. Noe av det første vi leser om er følgende: «*I deg skal alle jordens slekter velsignes*» 1. Mos 12,3. Dette sa Gud til Abraham når han lovet han Kanaans land.

Denne tankegangen er også helt i trå med hva f. eks grunnleggeren av Karmel – bevegelsen Faye – Hansen mener. Han mener den manglene interessen for Israel i kirken kommer av at man i sitt forhold til GT har vært for opptatt av Kristus. Man har sett det som vitner om Jesu gjerning, men har helt oversett eller omtolket det som har med Israel å gjøre. (Aurebekk 1982: 42)

ICEJ sitt bibelsyn er bygd opp med en grunntanke om at Israels rolle i Guds frelsesplan hviler på fire enestående pakter Gud inngikk i forskjellige bibelske tidsepoker. Det er verdt å se litt nøyere på hva dette innebærer. Det er sannsynligvis ikke så godt kjent blant allmennheten, heller ikke blant kristne at det finnes en slik tolkning i en god del av den sionist kristne delen av kristenheten. La oss se litt mer detaljert på hver enkelt av disse paktene, og forklare hvilken sammenheng ICEJ ser i mellom de fire paktene. Jeg vil i denne sammenheng foruten Bibelen støtte meg på «Serien om Bibelsk Sionisme» som tidligere nevnt.

Den første pakten vi skal ta for oss er pakten Gud inngikk med Abraham. Det er overraskende og lite kjent at ICEJ, men også andre sionist kristne grupperinger, ser på denne pakten som den viktigste og største av alle pakter som er inngått i historien. Andre kristne vil protestere mot dette og si at den suverent største pakten er den pakten som Gud inngikk da Jesus døde på korset og tok på seg all synd. Den pakten blir kalt for Den Nye Pakt, den skal vi gå nærmere inn på litt seinere i kapitlet. At ICEJ og andre hevder at pakten med Abraham er den største pakten av alle pakter kan for mange være vanskelig å forstå, men for ICEJ er det en helt logisk sammenheng. De bibelske argumentene ICEJ legger til grunn finner vi i 1. Mosebok i kapitlene 12, 15 og 17. Noe av grunnlaget for deres syn finner vi allerede i 1. Mos 12.1-3: «*1 Og Herren sa til Abram: Dra bort fra ditt land og fra din slekt og fra ditt hus til det landet som jeg vil vise deg! 2 Jeg vil gjøre deg til et stort folk. Jeg vil velsigne deg og gjøre ditt navn stort, og du skal bli en velsignelse. 3 Jeg vil velsigne dem som velsigner deg, og den som forbanner deg, vil jeg forbanne. Og i deg skal alle jordens slekter velsignes.*» (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:8)

Så hovedargumentet for at pakten med Abraham er størst av alle paktene er at denne pakten er det ICEJ og andre meningsfeller kaller beslutningens pakt. Altså uten at pakten med Abraham hadde blitt inngått ville det heller ikke ha vært mulig at noen av de andre paktene kunne ha blitt inngått, ja denne tolkingen går så langt som å hevde at hele Guds frelsesplan aldri ville ha blitt påbegynt.

Den pakten Gud inngikk med Abraham blir altså sett på som selve grunnmuren for hele Guds ord Bibelen. Når Gud hadde bestemt seg for å frelse verden, skulle dette altså skje i gjennom Abraham og hans slekt. Dette grunnsynet i forhold til paktene i Bibelen er det forholdsvis stor enighet om i den sionist kristne delen av kristenheten. Ut av dette hevdes det videre at evangeliet, altså De Gode Nyhetene, begynner ikke med Matteus evangeliet men med historien om Abraham firetusen år tidligere i 1. Mosebok. Dette blir begrunnet bl.a. med dette skriftstedet: «*8 Da Skriften forutså at det er ved tro Gud rettferdiggjør hedningene, forkynte den på forhånd dette evangelium for Abraham: I deg skal alle folk velsignes.*» (Gal 3. 8)

Foruten at Guds pakt med Abraham startet Guds store frelsesplan, er dette også pakten som det ligger noe annet implisitt i: «*Dette er også den pakten som konstituerer nasjonen Israel og Kanaans land som redskap til verdens frelse.*» (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:8)*

Sentralt i denne pakten er også løftet til Abraham om et eget land for hans ætt og han selv, bedre kjent som landløftet. Gud sa til Abraham: «For hele landet som du ser, til deg vil jeg gi det, og til din ætt for alle tider. Stå opp og dra gjennom landet så langt og så bredt som det er! For deg vil jeg gi det» 1. Mosebok 13.15,17. (Indergaard 1982:19)

Det er altså igjennom Israel at frelsesbudskapet skal bringes, Israel blir en kommunikasjonskanal og et redskap til resten av verden angående dette budskapet. Det poengteres også at Den Nye Pakt ikke blir fratatt så mye betydning som kanskje førsteinstrykket skulle tilsi. Så konklusjonen ICEJ drar i denne sammenheng er at pakten med Abraham er den viktigste, mens Den Nye Pakt er den vesentligste. For at pakten med Abraham skulle bli stående som den viktigste var det selvfølgelig helt avgjørende at de tre andre paktene ble opprettet. Alle fire paktene måtte til for å ha det håpet som alle kristne har i dag, og som en dag skal fullendes i det som er det endelige målet i Guds store frelsesplan. (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:10)

Neste pakt som ble inngått var det som blir kalt Den Mosaiske Pakten, som vi hører av navnet har pakten noe å gjøre med Moses. Moses fikk som kjent De Ti Bud, også kjent som loven på Sinai – fjellet som vi kan lese om i 2. Mosebok i det 19. kapitel. Dette er vel noe av det mest kjente i GT, men spørsmålet som melder seg er da hva Den Mosaiske Pakten har med Abrahams – pakten å gjøre. Her svarer ICEJ sin teologi med å forklare at Den Mosaiske Pakten ble lagt til Abrahams – pakten med den ene hensikt å føre oss til Jesus Kristus. For igjennom å se på loven blir menneskene klar over hvor totalt avhengige vi er av hva Jesus gjorde ved å dø på korset. De finner dekning for dette også i NT bl.a i Galaterne det 3.kapitel: «*24 Slik er loven blitt vår tuktemester til Kristus, for at vi skulle bli rettferdiggjort av tro.*» (Gal 3.24)

Så sammenhengen mellom de to første paktene er at pakten med Abraham med andre ord blir kalt for beslutningspakten, mens Den Mosaiske Pakten blir kalt for instruksjons – pakten. Hvorfor skulle

menneskene trenge instruksjon i forhold til sin tro? De Ti Bud blir sett på som et konkret bilde av Guds karakter, Gud har en standard som han ikke kan vike fra. Menneskene på sin side har ingen mulighet til å leve fullt og helt etter loven. Men loven hjelper menneskene til å se hvor de står i forhold til Guds standard. For å tydeliggjøre dette enda mer går vi tilbake til Galaterbrevet igjen:

«10 For alle som holder seg til lovgjæringer, er under forbannelse, for det er skrevet: Forbannet er hver den som ikke holder fast ved alt det som står skrevet i lovens bok, slik han gjør det. 11 Og at ingen blir rettferdiggjort for Gud ved loven ved loven, det er klart, for: Den rettferdige, ved tro skal leve. 12 Og loven har ikke noe med troen å gjøre, men der heter det: Den som gjør det, skal leve ved det. 13 Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse ved at han ble en forbannelse for oss. For det står skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre.» (Gal 3.10-13) (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:15)

Malcolm Hedding bringer dette temaet enda et stykke videre når han skriver: *« Løftet om Guds Ånd er Guds eget liv som blir tildelt dem som ved Kristus blir forsonet med ham. Det er løftet om nytt liv og dette er, i følge apostelen Paulus, velsignelsen i pakten med Abraham.» (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:16)*

Dette tar oss over til den tredje og etter ICEJ sitt teologiske ståsted den vesentligste pakten, nemlig det som omtales som Den Nye Pakt. De deler synet som alle kristne har, at Jesus døde på korset for at alle som tror på han blir rettferdiggjort ved troen. ICEJ vil tillegge at denne pakten ble mulig på grunn av Abrahams – pakten der Gud tok en beslutning om å starte sin frelsesplan for alle mennesker. Også her står Galaterbrevet sentralt når ICEJ skal understreke sitt syn. *«29 Og hører dere Kristus til, da er dere Abrahams ætt og arvinger i følge løftet.» (Gal 3.29)*

Ut fra dette ser vi litt mer av helheten i ICEJ sitt bibelsyn, for de vil påstå at alle kristne først og fremst tilhører Abrahams – pakten og ikke Den Nye Pakt som ville være naturlig å tro. Grunnen til det er at Den Mosaiske Pakten ga instruksjon om hvordan Gud er, og ut fra det har den kristne sett nødvendigheten av troen på Kristus. Den Nye Pakt kalles da også gjennomføringens pakt. Derfor påpeker Malcolm Hedding videre at: *«Løftet som ligger innbakt i Abrahams – pakten, nemlig at Israel skulle bli fridd ut fra frykt og fra sine fiender, kan kun bli virkeliggjort gjennom de to paktene; den mosaiske og den nye pakt.» .» (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:19)*

Videre vises det til Romerbrevet for og virkelig å se sammenhengen mellom disse paktene, der står det: *« 7 Ta dere derfor av hverandre, likesom også Kristus tok seg av oss, til Guds ære. 8 For jeg sier: Kristus er blitt en tjener for de omskårne for Guds sannferdighets skyld, for å stadfeste løftene til fedrene. 9 Men hedningene skal prise Gud for hans miskunn, som det står skrevet: Derfor vil jeg prise deg blant hedningene og lovsynge ditt navn!» (Rom 15.7-9)*

Dette punktet jeg nå har vært inne på sist er kanskje «grunnsteinen» i deres bibelsyn, nemlig at hvis du er en kristen så kan du kalles et Abrahams barn på grunn av pakten Gud inngikk med Abraham for fire tusen år siden. Når vi vet dette er det lettere å forstå mange av de andre synspunktene til ICEJ. Med neste sitat fra NT vil ICEJ få fram at alt som har med Guds frelsesplan er jødisk: *« 27 De har selv villet dette, og står også i gjeld til dem. For har hedningene fått del i deres åndelige goder, da er de også skyldige til å tjene dem med de timelige.» (Rom 15.27)*

Den fjerde pakten som må belyses er Davids – pakten, den pakten har enda ikke funnet sted, men ligger inn i framtiden. For å få kunnskap om denne pakten, og hvordan den vil manifestere seg, må vi

i stor grad bygge på profetiske skrifter, men ikke bare det. Det første skriftstedet ICEJ sitt bibelsyn får en profetisk pekepinn på hvordan denne pakten vil framstå lyder det slik: «*11 Når dine dagers tall er fullt og du går til dine fedre, da vil jeg oppreise din ætt etter deg, en av dine egne sønner, og jeg vil grunnfeste hans kongedømme. 12 Han skal bygge et hus for meg, og jeg vil trygge hans trone til evig tid. 13 Jeg vil være hans far, og han skal være min sønn. Jeg vil ikke la min miskunn vike fra ham, slik jeg lot den vike fra ham som var før deg. 14 Men jeg vil la ham bli i mitt hus og i mitt rike til evig tid. 15 Alle disse ord og hele dette syn bar Natan fram for David.*» (1. Krøn 17.11-15)

Når Davids – pakten en gang vil framstå vil det etter dette bibelsynet som jeg nå omtaler manifestere seg som et evig rike, i motsetning til alle andre foregående riker som har vært på jorden. I dette riket vil Jesus være konge, og han vil regjere fra Jerusalem. Derfra vil han regjere over alle nasjoner på jorden. Her kommer også løvhyttefesten inn som et tema, for når dette riket er opprettet skal folk fra alle nasjoner komme til Jerusalem hvert år for å feire denne festen. Et annet navn på dette riket er det som blir omtalt som tusenårsriket, dette vil jeg komme tilbake til i et seinere kapittel. Det er en direkte sammenheng mellom David som regjerte i Israel i sin tid og Jesus som skal regjere i det nye riket på jorden. Det vises til Johannes Åpenbaring når man skal se sammenhengen mellom David og Jesus: «*16 Jeg, Jesus, har sendt min engel for å vitne om dette for dere i menighetene. Jeg er Davids rotskudd og ætt, den klare morgenstjerne.*» (Johs. Åp. 22.16)
(Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:30)

Opprettelsen av staten Israel i 1948 blir sett på som de siste forberedelsene på Jesu hjemkomst og starten på Davids – pakten. Bibelen omtaler denne tiden like før alt dette skal skje, og da er det to viktige hendelser som først må skje. Først må Israel bli gjenopprettet rent fysisk, deretter skal Israel også bli gjenopprettet på det åndelige planet. Nå har jo den fysiske gjenopprettelsen funnet sted, og det blir tolket som at tiden er meget nær for Jesu gjenkomst. Den siste brikken mangler, i den forbindelse vises det til følgende skriftsted i Matteus evangeliet: «*37 Jerusalem, Jerusalem! Du som slår i hel profetene og steiner dem som er sendt til deg! Hvor ofte vil jeg samle dine barn, som en høne samler kyllingene sine under vingene. Men dere ville ikke. 38 Se, huset deres skal bli liggende øde! 39 Før dere sier: Velsignet være han som kommer i Herrens navn!*» (Matteus 23.37-39)
(Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:33)

Som vi kan lese er det ikke før hele Israel roper: «*Velsignet være han som kommer i Herrens navn!*» at Jesus kan komme tilbake. Jesu tilbakekomst vil sammenfalle med at evangeliet om Jesus Kristus har nådd alle land og folk i hele verden.

Som vi ser bygger ICEJ sitt bibelsyn på de fire paktene som jeg nå har redegjort for, dette er grunnmuren eller rammen rundt bibelforståelsen fra 1. Mosebok til Johannes Åpenbaring.

(Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:35)

2.2 Forståelsen av bibelske profetier og betydningen av disse.

Nå har jeg sett på paktenes betydning i forhold til hvilket bibelsyn som ligger til grunn i organisasjonen ICEJ. En annen del i Bibelen som også er viktig i denne sammenheng er de mange profetier som vi finner både i GT og NT. Nå har jeg for så vidt allerede vært innom temaet profetier i redegjøringen om de fire store paktene, for disse to temaene er lenket i hverandre slik at jeg også kommer inn på paktene når jeg nå kommer inn på temaet om Bibelens profetier.

Foruten at man i ICEJ og andre kristen sionistiske organisasjoner legger vekt på at profetiene hele tiden understøtter paktens realitet, så har profetiene også en «selvstendig» oppgave eller hensikt blant Guds folk som leser Bibelen. Profetiene skal for det første være en pekepinn på hvor langt vi har kommet i denne verdens historie, og hvor nærme vi er Jesu gjenkomst. For det andre skal profetiene etter hvert som de blir oppfylt styrke de troende i sin tro på Guds ord. Det sist nevnte har vel mer eller mindre alle kristne til felles når de leser i Bibelen. Forskjellen mellom ICEJ og kristne som ikke har det samme teologiske synet på Israel er at de bruker profetiene på en annen måte. De kristne som ikke har et sionistisk syn på Bibelen ser noe annet i profetiene enn ICEJ og deres likesinnede.

Generelt kan man si at en profeti er noe alle kristne har en oppfattelse av som begrep, men det som skiller de forskjellige fløyene i kristenheten er i denne sammenheng tolkningen av hva hver enkelt profeti peker i mot.

Foruten at ICEJ kobler de fire paktene opp i mot profetiene, leses profetiene også opp i mot det de kaller de fire bibelske prinsipper. Jeg skal kort komme inn på disse fire prinsippene. Det første prinsippet er prinsippet om å bo i landet. Dette prinsippet tolkes som et evig prinsipp, så selv om det jødiske folk har hatt skiftende tilknytning til landet Israel opp igjennom historien, så har de alltid hatt eiendomsretten til landet siden Gud ga dem dette landet i 5. Mosebok kapittel 30. Dette prinsippet gjenspeiles altså i profetiene som omhandler jøde folkets tilknytning til landet Israel. Det andre prinsippet er prinsippet om rettferdighet. Malcolm Hedding som er den store teoretikeren foruten også å være organisasjonens leder sier det slik i et av sine egenproduserte hefter: « *Så lenge Israel er trofast mot sin Gud har hun retten til å bo i landet. Det er hva vi mener når vi i blant terminologien «betinget sionisme». Landet tilhører henne for evig men hennes rett til å bebo det er avhengig av hennes rettferdighet innfor Gud. Dersom hun ikke bor i rettferdighet for sin Gud åsyn, vil Han drive henne fra landet. Så lenge hun således er rettferdighet, innehar hun retten til å forbli boende i landet.*» (Hedding, Den bibelske sionismens hjerte 2006:16)

Her er det etter ICEJ sitt syn en helt klar sammenheng i mellom prinsippet om rettferdighet over for Gud og profetiene som peker mot hvordan det vil gå med jøde folket i forskjellige historiske epoker. Altså i hvilke tider de får bo i landet, og når de ikke gjør det. Akkurat dette prinsippet er viktig for ICEJ sin argumentasjon i forhold til Israels konflikt med palestinerne og kravet om en to statsløsning.

Det tredje prinsippet er prinsippet om disiplin, akkurat som med prinsippet om rettferdighet gjelder det her for Guds utvalgte folk å følge Guds vilje. Hvis de ikke ville det så ville Gud tukte dem, og det var nettopp det har skjedd i løpet av historien. Men det skulle ikke være mye rom for tvil hvis de hadde lest hva profeten Jeremia skrev i GT: « *6 Følg ikke andre guder, så dere dyrker dem og tilber dem! Vekk ikke min harme ved deres egne hendes verk, så jeg ikke skal gjøre dere noe ondt! 7 Men dere hørte ikke på meg, sier Herren. Dere vakte min harme ved deres egne hendes verk, til ulykke for dere selv. 8 Derfor sier Herren, hærskares Gud: Fordi dere ikke hørte på mine ord, se, 9 så sender jeg bud og henter alle Nordens folkeslag, sier Herren. Jeg sender bud til Babels konge Nebukadnesar, min tjener, og jeg lar dem komme over dette landet og over dets innbyggere og over alle folkeslagene her omkring. 10 Jeg slår dem med bann og gjør dem til en forferdelse og til en spott, og deres land gjør jeg til evige ørkenener. 11 Jeg lar fryds røst og gledes røst, brudgoms røst og bruds røst, lyd av kvern og lys av lampe bli borte hos dem. Hele dette landet skal bli til en ørken, til en ødemark, og disse folkeslagene skal tjene Babels konge i sytti år.*» (Jeremia 25.6-11)

(Hedding, Den bibelske sionismens hjerte 2006:21)

Ut fra ICEJ er dette et eksempel på hva profetene sier i skriften og som virkelig har skjedd, Gud bruker her Nebukadnesar for å reagere på Israels ulydighet. Slik var det da og slik vil det være til Jesu gjenkomst på Oljeberget. Israel og jøde folket har altså ingen garanti på å få være i landet, Gud fører disiplin overfor sitt folk.

Det fjerde og siste prinsippet er prinsippet om gjengjeldelse. Ut fra hva vi nettopp har lest om Gud som tukter Israel, så er dette fjerde prinsippet snudd på hodet. Her er det nemlig snakk om nabofolkene til Israel, eller nasjoner vill vi vel heller si. ICEJ sin tolkning går også ut på at alle nasjoner og myndigheter som gjør en inngripen overfor Israel utsetter seg selv for utslettelse, det har historien vist. Det finnes i dag ikke et imperium igjen av de imperier som har internert mot det jødiske folk. Slike imperier har det vært flere av, som f. eks Babylonerne, Egypterne, Romerne og ikke minst det Tredje Riket. ICEJ viser til GT når de hevder dette, vi kan lese om det i Sakarja i det første kapitlet: « 14 Og engelen som talte med meg, sa til meg: Rop ut disse ord: Jeg er meget nidkjær for Jerusalem og Sion, 15 Og jeg er meget vred på de trygge hedningefolkene. For jeg var bare litt vred, men de hjalp til med ulykken.» (Sakarja 1.14-15) |

(Hedding, Den bibelske sionismens hjerte 2006:23)

følge denne tolkningen gikk maktene som Gud brukt for å tukte Israel langt utenfor sine fullmakter, derfor snur Herren sin vrede mot dem etter at de har forulempet det jødiske folk. Dette er også grunnlaget for å tolke dagens situasjon rundt Israel. De landene som har onde planer mot Israel vil måtte betale dyrt.

« 6 For se, i de dager og på den tid, når jeg gjør ende på Judas og Jerusalems fangenskap, 7 da vil jeg samle alle hedningefolk og føre dem ned til Josafats dal. Der vil jeg holde rettergang med dem på grunn av Israel, mitt folk og min arv, fordi de spredte dem blant hedningefolkene og delte mitt land. 8 De kaster lodd om mitt folk. De gav en gutt for en skjøge. De solgte en pike for vin – og den drakk de opp.» (Joel 3.6-8) (Hedding, Den bibelske sionismens hjerte 2006:23)

Dette er et klart eksempel som vi finner i Bibelen på at Gud advarer alle makter og myndigheter som har onde hensikter angående Israel, altså prinsippet om gjengjeldelse i følge ICEJ sitt bibelsyn.

Alle disse fire prinsippene kan vi finne eksempler på i løpet av historien, men også i dagens situasjon i Israel mener ICEJ. De er rett og slett et instrument for å forstå Israel og det jødiske folk sin rolle i Guds store frelsesplan.

2.3 Dispensasjonismens betydning for ICEJ sitt ståsted i det kristen sionistiske landskap.

Når jeg nå skal drøfte og redegjøre rundt temaet dispensasjonismens betydning for en kristensjonistisk organisasjon som ICEJ, vil jeg først ha en begrepsavklaring når det gjelder nettopp begrepet dispensasjonisme. Jeg vil også se på konkrete sider ved dispensasjonismen som kan ha

påvirket ICEJ i sin utforming av sitt bibelsyn, og i hvilken grad ICEJ kommer inn under begrepet dispensasjonalisme.

Selve begrepet dispensasjonalisme er et lite brukt ord blant allmennheten, så derfor er det kanskje ikke så veldig kjent selv blant kristne. Det er derfor nødvendig med en redegjørelse av begrepet dispensasjonalisme for å forstå sammenhenger videre i oppgaven. Da er det greit å presentere professor Gøran Gunner sin typologi der vi får en generell oversikt over de forskjellige typer dispensasjonalisme som har forekommet siden denne type skjematisk teologisk tankegang oppsto på 1820 – tallet.

For å få et lite bilde av hva dispensasjonalisme er det greit å ha med følgende sitat: « *The essence of dispensationalism is (1) the recognition of a consistent distinction between Israel and the church, (2) a consistent and regular use of a literal principle of interpretation, and (3) a basic and primary conception of the purpose of God as His own glory rather than the salvation of mankind.*” (Ryrie,1995:45)

Før vi begynner å gå i dybden på dette temaet om dispensasjonalismen, vil jeg også spesielt trekke fram to forfattere som jeg vil komme stadig tilbake til. Den første jeg vil nevne i denne sammenheng er Per Haakonsen som er magister i statsvitenskap fra Universitetet i Oslo, foredragsholder og forfatter av flere bøker om Israel. Han må vel regnes som en av de mest markante kristen sionister vi har i Norge. Den andre sentrale forfatteren i denne delen av oppgaven er cand. Phiol og en dispensasjonalist som har skrevet to bøker som omhandler nettopp dispensasjonalismens innhold, han heter Oskar Edin Indergaard.

Når man skal beskrive hva dispensasjonalismen inneholder av teoretiske tolkninger av Bibelen kan man stå i fare for å generalisere for mye, for det finnes faktisk mange uenigheter innen dispensasjonalismen. Vi skal nå gå inn på fem forskjellige tolkingsmodeller innen dispensasjonalismen. De fem forskjellige modellene er forskjellige fordi de gir Jesus tilbakekomst og jødernes plass i de siste tiders hendelser ulik plassering. Modellene er utarbeidet av den svenske religionshistorikeren Gøran Gunner og presentasjonen av disse modellene finnes i hans bok « Når tiden tar slut». Hver enkelt modell har en bokstav som antyder hva modellen i hovedsak bygger sin teori på, og hver modell var aktuell i hver sin tidsperiode da man anså at alle de aktuelle tegnene var oppfylt ut i fra Matt. 24. Ikke alle modellene er like relevante i denne oppgavens sammenheng, derfor vil konsentrere meg mest om de som jeg anser som mest relevante.

Den første modellen bærer navnet modell T, og T'en står for tidens tegn. Tankegangen her er basert på hva som står i Matt. 24 om tegn i tiden som peker i mot Jesu tilbakekomst, og ut fra å lese og tolke tegnene kan man si hvor langt historien har kommet i forhold til Jesu tilbakekomst. Det var i perioden 1919 – 32 at man var klar for Jesu gjenkomst ut i fra denne modellen. Man mente at misjonen blant hedningene så å si var ferdig og at tegnene som omhandlet jødene i Matt. 24, 32 – 36 var oppfylt. (Gunner 1996: 78)

Modell K som var den neste modellen var i stor grad basert på forfatteren Grattan Guinness kronologi som fastsatte Jesu gjenkomst til perioden 1933 – 34, dette ble spesielt fremhevet i hans bok « Ljus før den sista tiden» som kom ut i 1931. Guinness mente at det bare gjensto for jødene å omvende seg og vende tilbake til Israel, dette mente han ville skje innen veldig kort tid. K'en står for tradisjonelle millennialistiske forestillinger om kronologisk rekkefølge på tegn i tiden. Mange mente han var en

datidens profet, men noen år etter den påståtte perioden for Jesu tilbakekomst smuldret hele hans teori opp. (Gunner 1996: 81)

Skjebnen til modell T og K påvirket utviklingen av modell D dispensasjonalismen med alt klart for Kristi gjenkomst som den ble kalt. De kjente karismatikerne Lewi Petrus og E Prip gjorde en del dramatiske forandringer i denne modellen i forhold til tolkningen man hadde forholdt seg til før. I motsetning til hva som ble forventet før, var det nå i hovedsak slik at Jesu tilbakekomst kunne skje når som helst. Jødene som tidsur forsvant mer eller mindre, for man så for seg at deres skjebne ble avgjort langt inn i framtiden, faktisk ikke før i tusenårsriket. (Gunner 1996:86)

Så har vi modell A som hadde et trusselbilde av Antikrist som sitt fundament. Ideene i denne modellen kom opprinnelig fra amerikansk fundamentalisme hvor man så for seg demoniske konstellasjoner mellom mennesker og onde ånder. Det var mange teorier om hvem som kunne være Antikrist. A modellen var veldig lik D, men satte i tillegg fokus på Antikrist trusselbilde. Jødene hadde heller ikke noen stor plass i denne modellen. (Gunner 1996:89)

Til slutt har vi modell S som er den modellen som ICEJ passer best inn i, S'en står jo også for sionismen som en hovedaktør i endetiden. Her får jødenes situasjon til en hver tid i dispensasjonalistisk kjent tankegang rollen som Guds klokke. Uten å gå mer inn på detaljer i modellen så bygger denne modellen på D, men inkluderer også tanker fra T og K. (Gunner 1996:92)

Dette var i grove trekk de fem dispensasjonalistiske tolkingsmodellene, som også tar for seg andre momenter enn de jeg har nevnt her. Det er derimot ikke ukjente momenter som er utelatt i denne forbindelse, det handler blant annet om temaer som opprykkelsen trengselen og tusenårsriket. Dette kommer til å bli grundigere gjennomgått seinere i dette kapitlet.

For å starte historisk med redegjørelsen kommer man ikke utenom en av de mest sentrale personene når vi snakker om dispensasjonalisme, nemlig John Nelson Darby (1800-1882) som var en anglikansk prest som på 1820-tallet konstruerte et komplekst teologisk system som altså etter hvert ble kjent som dispensasjonalisme. Dispensasjonalisme springer ut fra millenaristisk tenking, det vil si at man tror denne verden vil gå under for så å bli erstattet med en ny og fullkommen verden. Millenarisme kan man finne i alle religioner, også innenfor enkelte av de kristne trosretningene. (snl.no/millenarisme 15.05.13)

Videre er basisen i dispensasjonalismen forestillingen om at Guds frelsesplan er delt opp i syv forskjellige tidshusholdninger, blir også ofte sett i sammenheng med de foregående omtalte paktene som har funnet sted opp i gjennom historien. Dette blir kalt for Darbys lære om tidshusholdningene. Sentralt er også synet på jødene og Israel, etter deres mening finnes det bare to folk som er med i Guds plan videre. De to folkene er Israel, altså jødene og kirken er alle kristne. Et tredje kjennetegn på dispensasjonalisme er forventningen om det som blir omtalt som «opprykkelsen», som vil finne sted når Jesus Kristus kommer igjen for å hente sin brud, som er frelste mennesker som har tatt i mot Jesus som sin frelser. Etter denne form for forståelse av Guds ord vil dette finne sted når Antikrist begynner sin syvårige regjerings tid her på jorden. Etter 3,5 år med Antikrists styre i verden begynner

en periode med den verste trengsel som noen gang har vært på jorden, og de som blir forfulgt og får unngjelde er en relativt liten del av det jødiske folk som har omvendt seg til den sanne Messias, Jesus Kristus. Så når Antikrist har regjert i syv år vil det på slutten av denne perioden finne sted et stort slag ved Harmageddon der Gud vil gripe inn og utrydde alle Guds og Israels fiender. Da vil alt ligge til rette for opprettelsen av tusenårsriket som vil være på jorden og som Kristus styrer fra et nytt Jerusalem.

Etter tusen år vil dette riket opphøre og Satan vil for siste gang få frihet for deretter å bli kastet i ildsjøen. Først nå vil alle de ufrelste stå opp fra de døde og de vil bli dømt til evig fortapelse, så til slutt vil alle kristne og omvendte jøder få evig liv i et evigvarende rike. Da vil det heller ikke finnes noe skille mellom det som dispensasjonalismen omtaler som Israel og kirken. (Skarsaune:103)

Vi har nå gått raskt igjennom hoved kjennetegnene i dispensasjonalismens endetidsteologi, for det er flere detaljer som kunne vært nevnt i denne sammenheng. En del av disse punktene kommer opp når vi nå skal sette inn ICEJ inn i dispensasjonalismen som kontekst.

Vi har tidligere i dette kapitlet lest om hvor sentral paktens læren er for ICEJ, og vi ser altså noe lignende i dispensasjonalismen når det gjelder husholdningslæren. Spørsmålet er om disse to synene er sammenlignbare, med andre ord om ICEJ sitt syn på paktene i Bibelen er noe av det samme som dispensasjonalismens husholdningslære. Det er viktig å vite hva som er utgangspunktet for dispensasjonalismens husholdningslære, grunnen til at Gud har organisert sine planer med verden på denne måten er i følge dispensasjonalistene ene og alene for å vinne så mange som mulig for sitt evige rike. Dette har også noe å gjøre med at alle mennesker har en fri vilje, de har valget om å følge Gud eller om å forkaste det Han har å tilby. Konsekvensen av dette er at tilbudet fra Gud om frelse for alle mennesker bare kan gjelde så lenge tidshusholdningene varer. (Indergaard 1982:11)

Dispensasjonalismen operer med at det er syv forskjellige tidshusholdninger fra skapelsen av mennesket til dets undergang og endelige dom. ICEJ har det de kaller de fire store paktene som en av grunnsteinene i deres teologiske syn, men disse paktene strekker seg tidsmessig fra Abrahams – pakt til Davids - pakt. En av forskjellene mellom disse to måtene å forstå Guds ord på er at dispensasjonalismen ser at hver tidshusholdning har sin pakt som Gud har inngått med menneskene i den aktuelle tidshusholdning, mens ICEJ ser mer en logisk og naturlig sammenheng mellom de fire paktene. F. eks er det helt essensielt for dem at Abrahams – pakt ligger til grunn for hele historien og Guds frelsesplan. Og de kaller den jo også for beslutningens pakt, det vil si at uten denne pakt ville det ikke ha blitt noen andre pakter heller. (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:35)

Det er også interessant å merke seg at dispensasjonalismen mener å se åtte pakter i løpet av tidshusholdningene, og at paktene kan deles opp i to kategorier, nemlig ubetingede nåde – pakter som betyr at Gud ikke har noen betingelser over for menneskene. Så har vi den andre typen pakter som er betingede – nåde pakter som innebærer både forbud og visse forpliktelser. For å nyte godt av slike pakter må oppfylle kravene som ligger implisitt i denne type nåde pakter. Hvilke pakter dette dreier seg om vil vi komme inn på seinere i dette kapitlet. Før vi begynner å se litt nærmere på hver enkelt tidshusholdning er det viktig å si at foruten å dele opp historien på denne måten, så deler dispensasjonalistene også opp menneskene i tre forskjellige kategorier. Disse kategoriene er for det første hedningene som aldri har fått presentert hverken loven eller frelsen i evangeliet, men Gud gir dem allikevel en mulighet til frelse i gjennom samvittigheten som Gud kommuniserer med gjennom hvert enkelt menneske. Den andre gruppen er jødene som har fått høre loven, og som vet at det er forpliktelser over for Gud forbundet med loven. Tredje og siste kategori mennesker er hedningene

(og jøder) som har hørt om evangeliet og dets budskap. (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:19)

La oss nå se litt nærmere på hver enkelt tidshusholdning i dispensasjonalismen, og i hvilken grad ICEJ har blitt påvirket av denne metodiske måten å tolke skriften på. Den første tidshusholdning av de syv er det som blir kalt uskyldighetens frelseshusholdning og den er omtalt i 1. Mos. 1,28. når det henvises til bestemte skriftsteder i forbindelse med de forskjellige tidshusholdningene, så omtaler disse skriftstedene kun hver enkelt pakt som ble inngått i hver enkelt frelseshusholdning. Her kan vi lese om Guds velsignelse over Adam og Eva. I denne tidshusholdningen gjaldt blant annet en betingelse for Adam og Eva, det var som kjent og ikke spise av kunnskapens tre, og det var jo nettopp dette som gikk galt for Adam og Eva. Følgene ble jo som kjent at de måtte begynne å dyrke jorden, altså en konsekvens av at de ikke overholdt Guds betingelser. Dispensasjonalistene regner at det var syv ulike forhold som Adam og Eva hadde ansvaret for i Edens hage, og det var 1) å oppfylle jorden med mennesker. 2) å legge jorden under til nytte. 3) å ha herredømme over den dyriske skapning. 4) å spise bestemte urter og frukter. 5) å dyrke og vokte Edens hage. 6) å avstå fra og spise av kunnskapens tre. 7) å vite at straffen for å spise av kunnskapens tre var døden. (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:12)

ICEJ har ingen fokus på dette som dispensasjonalismen har som sin første tidshusholdning, så der man ingen sammenheng mellom hva ICEJ har i sin pakts lære og hva vi finner i dispensasjonalismens tidshusholdnings lære.

Når det gjelder den andre tidshusholdningen så blir den kalt for samvittighetens frelseshusholdning og den kan man lese om i 1. Mos 3, 14 – 19. Tidsrommet for denne tidshusholdningen starter ved utdrivelsen av Adam og Eva fra Edens hage og varer helt til syndefloden og Noahs Ark. Hoved poenget her er at det er samvittigheten som skal lede menneskene i denne tidshusholdningen på rett vei og at det også finnes noen vitnesbyrd rundt menneskene som skal hjelpe hvert enkelt menneske til å finne Gud. Disse vitnesbyrdene er 1) samvittigheten som rettesnor 2) menneskets tanker 3) skaperverket og 4) opprettholdelsen av skaperverket. (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:19)

Heller ikke i denne tidshusholdningen finner vi klare sammenfallende punkter mellom ICEJ sin pakts lære og dispensasjonalismens pakter i husholdningslæren.

Så skal vi gå litt nærmere inn på den tredje tidshusholdning som heter menneskestyrelsens frelseshusholdning. Denne tidshusholdningen preges av krav Gud stiller til menneskene i forhold til å forvalte skaperverket slik Gud vil at det skal gjøres. I Bibelen kan vi lese om denne perioden i fra 1. Mos 8, 20 – 11, 9, og denne perioden starter rett etter syndefloden som etterfulgtes av den Babelske forvirring som en avslutning av perioden. Mye mer kunne blitt belyst grundigere i forhold til denne tidshusholdningen, men er ikke relevant i denne sammenheng. Men Oskar Edin Indrergaard som regnes som en av de mest dispensasjonalistiske personene innenfor den delen av kristen – Norge som forfekter denne læren, og som er kilden til mye av husholdningslæren i denne oppgaven skriver i sin bok ISRAEL og den kristne menighet følgende om denne 3. tidshusholdningen: « *Denne onde tidsalder peker framover mot 1000- års riket for Israel, der hovedprinsippet for den 3. tidshusholdningen vil få sitt gledelige motstykke i Jesu styre ut i fra Jerusalem og Israel.*» (Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:19)

Dette er tanker og teologi som lyder veldig likt som det ICEJ prediker i sin teologi, selv om de omtaler tidsepokene ut i fra Bibelen som pakter. Tusen års riket er også en begivenhet ICEJ ser fram i mot og som ofte blir nevnt i forskjellige sammenhenger, f. eks når det gjelder kjennetegnene på dette kommende riket de omtaler som Davids – pakten viser de til Jesaja kapitel 11. Det er jo selvfølgelig ingen tilfeldig fokusering i og med at organisasjonen opererer ut i fra Jerusalem og Israel som løftenes land.

Så kommer vi til den fjerde husholdningen som dispensasjonalistene plasserer i fra 1. Mos 12, 1 til 2. Mos. 19,8 som altså beskriver tiden fra Abraham ble kalt av Gud, til Moses fikk løfte fra Gud om at Israel (jødene) skulle være Hans paktfolk. Det er derfor ikke overraskende at denne tidshusholdningen blir kalt for løftets frelseshusholdning. I denne perioden var det i følge dispensasjonalismen jødene som var tiltenkt Guds videre planer med verden, mens hedningene, som altså er alle de andre ble satt i en slags venteposisjon. Selv om dette er en av syv tidshusholdninger så fremhever Indergaard i sin bok at ikke alle omstendigheter forandres, det at jødene fikk løfte om et stort Israel som strekker seg fra Middelhavet i vest til Eufrat i øst og fra Sinai-ørkenen i sør til Libanon i nord står etter hans og de fleste dispensasjonalister fortsatt ved lag.

Argumentene fra ICEJ og dispensasjonalistenes side er sammenfallende på dette punktet. Fra og med den fjerde tidshusholdning bringes jødefolket og Israel inn på banen, så sett fra en bibels historisk synsvinkel er det også mer å sammenligne mellom dispensasjonalismen og ICEJ. Deres syn og tolkning i forhold til Abrahams – pakten må sies å være sammenfallende. I den forbindelse blir også Israels landegrenser et sentralt tema. På dette område kan vi si at ICEJ er dispensasjonalistiske. ICEJ drar kanskje dette temaet litt lenger en Indergaard og andre av samme mening. De hevder nemlig at Abrahams – pakten egentlig er en beslutning fra Guds side om å sette i gang sin frelsesplan slik at hele verden til slutt kan bli frelst. (Hedding, De store paktene 2006:20)

Indergaard mener for så vidt det samme, men legger ikke så stor vekt på Abrahams – pakten som en del av den helhetlige frelseshistorien som ICEJ. De har det som et fundament i sitt bibelsyn at Abrahams – pakten er den viktigste pakten i hele Bibelen. Indergaard har en annen vinkling i forhold til den fjerde frelseshusholdningen, han mener at i denne husholdningen finner vi det viktigste løfte som finnes i Bibelen, og det er løftet om at Messias skulle komme til jorden slik at alle mennesker kan bli frelst. Han fører så dette løftet videre til NT i Hebreerne kapitel 9, 26 – 28 som handler om virkningen og meningen med at Jesus måtte dø på korset. (Indergaard 1982:38)

Så hvis vi oppsummerer løftene i denne husholdningen så var det første løftet et løfte om å få landet der mesteparten av Israel ligger i dag. Det skjedde i 1948 etter de grusomme hendelsene jødene måtte gjennomgå under den 2.verdenskrig. Både dispensasjonalistene og ICEJ tydeliggjør at opprettelsen av staten Israel var en del av Guds plan for å oppfylle løftet om landområde. Løfte nummer to var løftet om å bli et stort folk. Det er per dags dato ca 8 millioner jøder som bor i Israel, i tillegg kommer alle jøder som bor ellers i verden, de utgjør i overkant av 14 millioner. (snl.no 12.05.13)

Selv Indergaard synes ikke dette er i nærheten av «som stjernene på himmelen», men han poengterer at hedningefolkene i løpet av historien har lagt hindringer i veien for jødene slik at de aldri har hatt mulighet til å bli store. Men han poengterer også at det ikke bare er jødene som er Abrahams folk, det er også araberne og forskjellige andre folkegrupper. Hvis vi teller med dem er det

milliarder, derfor har Gud holdt også dette løftet. (Indergaard, Israel og den kristne menighet, 1982,s 44)

ICEJ har som nevnt tidligere i oppgaven «tilbakeføring» av jøder til Israel som et av sine satsningsområder. Løfte nummer tre er etter dispensasjonalistene og ICEJ et løfte som ikke gjelder for en spesiell tidsperiode, men noe som gjelder helt til Jesu tilbakekomst. Altså at alle de som velsigner Israel vil Gud velsigne tilbake. (Indergaard 1982:46)

Det fjerde løftet er egentlig grunnlaget for ICEJ til å eksistere og forfekte det de gjør, nemlig at jødene skal ha en særstilling i forhold til andre folkeslag og nasjoner, dette er en klar dispensasjonalistisk oppfatning av Israel og jødefolket.

I den femte tidshusholdningen eller frelseshusholdning er det en likhet mellom dispensasjonalismen og ICEJ. ICEJ har som kjent i sin pakts lære fire store pakter de legger spesielt vekt på, en av disse er det de kaller « Den Mosaiske Pakten». Og i dispensasjonalismen finner vi i den femte tidshusholdning en parallell til dette, den blir kalt for Sinai – paktens frelseshusholdning. Begge tolker skriften slik at de regner Guds overrekkelse av loven på Sinai – Sinai fjellet som starten på tidshusholdningen, og den fortsetter helt til den første pinsen disiplene feirer etter at Jesus forlot denne verden. Hensikten med denne tidshusholdning ut i fra dispensasjonalismen og ICEJ er altså å hjelpe menneskene å forstå at den eneste måten å bli reddet eller frelst på er å stole på det som Jesus Guds sønn gjorde på korset for alle, og ikke ved å prøve å leve opp til loven som ble overrakt Moses på Sinai – fjellet. En slik forståelse tolkes blant annet ut i fra dette skriftstedet: «*24 Slik er loven blitt vår tuktemester til Kristus, for at vi skulle bli rettferdiggjort av tro.*» (Gal. 3. 24) (Indergaard 1982:54)

Det imidlertid også en parallell måte å tolke denne perioden på, noe både dispensasjonalistene og ICEJ gjør, og det er betydningen denne tidshusholdningen hadde på de jødene som levde innenfor denne perioden. De hadde to muligheter i forhold til frelse, men realiteten var at det bare var en som virket. For det første kunne de følge loven, men det er det ingen som klarer, så dermed var det bare å ta i mot løftet om en ny pakt, Den Nye Pakt, som gjennom det den inneholdt kunne gi frelse. (Indergaard 1982:55)

I denne tidshusholdningen er det to forskjellige pakter etter en dispensasjonalistisk tolkingsmodell, foruten Sinai – pakten ble det også opprettet en pakt som kalles for Palestina – pakten. Den ble inngått med de jødene som skulle være med å innta det nye lovede landet, dette var en ny generasjon som ikke var født ørkenvandringen startet førti år tidligere. Det vises til følgende skriftsted: «*1 Dette er den paktens ord som Herren bød Moses å gjøre med Israels barn i Moabs land, i tillegg til den pakt han hadde gjort med dem på Horeb.*» (5. Mos 29, 1) (Indergaard 1982:71)

Videre må det poengteres at ved å tolke på dispensasjonalistisk måte når det gjelder denne såkalte Palestina – pakten vil det være av betydning for den tiden vi lever i og til enden av alle tidsaldere på denne jorden. For det første var det en rett jødene hadde fått at de skulle innta landet, og for det andre vises det til en profeti i fra 5. Mos 28, 49-50 og 52-53 om at det skulle komme et fremmed folk som skulle jage jødene ut av landet, det viste seg å være romerne, fordi jødene hadde vært ulydig mot Gud. Den tredje følgen av denne pakten var at jødefolket skulle spres ut over hele verden til andre folkeslag helt til den fjerde følgen skulle inntreffe, nemlig at jødene skulle vende tilbake til Israel. Den siste og femte følgen av denne Palestina – pakten er at løftet om Israels frelse skal innfris, da vil også jødene omvende seg til Jesus. (Indergaard 1982:71)

Når den dagsaktuelle problematikken rundt Israel diskuteres, er det denne Bibel forståelsen som vi nå nettopp har fått kunnskap om som dispensasjonalismen og ICEJ har som grunnmur i sin forståelse av Midtøsten – konflikten og Israels situasjon. Lytter man til ICEJ argumentasjon vil man ofte høre argumenter som knyttes opp til skriftsteder som blir satt i sammenheng med husholdningslæren.

Den sjettede tidshusholdningen har navnet den kristne menighets frelseshusholdning, dette er en periode som begynner ved den første pinsen som disiplene og andre kristne opplevde og den vil vare helt til Jesus kommer å henter menigheten. Etter dispensasjonalistisk husholdningslære vil det ikke være flere pakter som Gud oppretter med menneskene i denne verden, den nye pakten som også er en del av ICEJ sin lære er den siste pakten og vil vare helt til verdens ende. Vi ser her at hvis man sammenligner ICEJ sin paktlære med dispensasjonalismen sin husholdningslære er det store likheter også i denne tidshusholdningen, selv om Indergaard som dispensasjonalist framstiller denne perioden med en noe mer detaljert beskrivelse og begrunnelse ut i fra bibelske skriftsteder enn det f. eks Malcolm Hedding som leder i ICEJ skriver i sine teologiske hefter. Indergaard skriver i sin bok Israel og den kristne menighet: «*Den nye pakten i Jesu blod er en fullkommen pakt, og det kommer heller ikke noen ny pakt fra Guds side. Det er selve grunnstenen i Guds pakter og løfter*» (Indergaard 1982:84)

Hedding skriver i sitt hefte om De store paktene i Bibelen: «*Den viktigste pakten i Bibelen er pakten med Abraham. Det er den største av alle pakter i verdenshistorien.*» (Malcolm Hedding, De store paktene i Bibelen 2006:8)

Den engelske teologen Stephen Sizers er en kritiker av denne kristen sionistiske måten å tolke Bibelen på. Han skriver dette i sin bok «kristensjonisme»: «*Spørsmålet er ikke om pakten med Abraham er evig og ubetinget. Det er evig for den åndelige Abrahams ætt, som først er Kristus, når både 1. Mosebok og Gal 3 er forstått. Dette er en svært viktig del av evangeliet, som dispensasjonalismen / kristen sionismen ikke bare forvirrer, men avviser.*» (northwye. Blog.co.uk 25.08.13)

Det er altså en åpenbar forskjell i rangeringen av viktigheten hver enkelt pakt spiller i det store og det hele. Synet på Israel og jødefolkets rolle i Guds frelsesplan påvirkes allikevel ikke i nevneverdig grad. ICEJ og den mer ytterliggående dispensasjonalismen har Israels rolle i de siste tider en så sentral plass at man uten tvil kan si at disse to teologiske tolknings måter er helt på linje.

Så skal vi komme inn på den siste tidshusholdning som vil finne sted etter at Jesus har grepet inn etter at Antikrist har regjert i syv år, i følge dispensasjonalismen vil da Jesus opprette et verdens – herredømme som vil vare i tusen år og som vil ha sitt høgsete i Jerusalem. Det at Jesus skal komme og opprette et tusen års rike er en av to oppgaver han var tiltenkt da han ble født inn i denne verden. Dispensasjonalismen vedkjenner at den viktigste oppgaven Jesus hadde var å dø for våre synder slik at alle som kan bli frelst ved å tro på Han. Det er allikevel forventningene til at han skal opprette sitt tusen års rike i Jerusalem som dispensasjonalistene oftest har fokus på, så også med ICEJ når de ytrer seg. (Indergaard 1982:199)

Hvordan vil så dette tusen års riket fortone seg? Her er noen av kjennetegnene sett fra et dispensasjonalistisk hold. Først og fremst må det jo sies at stedet som Kongen (Jesus) skal regjere fra er Jerusalem, det var i følge dispensasjonalistene engelen Gabriel som uttalte først at Jesus skulle bli regjerende konge med verdensherredømme i fra Jerusalem i Israel. De viser til dette skriftstedet: «30

*Og engelen sa til henne: Frykt ikke, Maria! For du har funnet nåde hos Gud. 31 Se, du skal bli med barn og føde en sønn, og du skal gi ham navnet Jesus. 32 Han skal være stor og kalles Den Høyestes Sønn. Gud Herren skal gi ham hans far Davids trone, 33 og han skal være konge over Jakobs hus til evig tid, og det skal ikke være ende på hans kongedømme» (Luk. 1, 30-33)
(Indergaard 1982:201)*

Det er noen ord og uttrykk som peker seg ut når det gjelder tolkningen av denne teksten i Lukas 1. Det første ordet vi kommer til er «Davids trone», som i dispensasjonalistisk tolkningsmodell tilsier – riket for Israel, som igjen betyr tusen års riket. Neste ord vi støter på er «Jakobs hus», som forstås som Israel, jødernes land. Så påpeker Indergaard i sin bok en vesentlig del av den dispensasjonalistiske måten å se Guds frelsesplan på. Han viser til profeten Esaias i det 9. kapittel og vers 6-7. Der profeterer Esaia om det samme som vi leste om i Lukas 1, men poenget i denne sammenheng er at profetien bare går i fra Jesu fødsel, så får vi ikke vite hva som skal skje videre. Her mener Indergaard og dispensasjonalistene at når Jesus kom til jorden første gang var han i ferd med å oppfylle de gammel testamentlige profetier om å opprette tusen års riket. Grunnen til at det ikke ble fullført var at jødene ikke ville ta i mot Jesus som den Messias de ventet på. På grunn av dette måtte det opprettes en tidshusholdning i mellom den femte tidshusholdning som bestod av Sinai – pakten og Palestina – pakten og tusen års riket som er den siste tidshusholdning. Den sjette tidshusholdning var altså noe ikke profetene i GT så, altså den kristne menighets tidsperiode. Men det stoppet ikke der, også i NT får det følger for hendelsesforløpet. De troende på Jesu tid ventet seg at han skulle opprette dette sterke riket i Israel som Gud skulle støtte på en spesiell måte. Dette riket skulle også være et tegn på at verden gikk inn i endetiden. (Indergaard 1982:216)

Nå har vi altså sett på hva de syv tidshusholdningene er for noe og hvilken betydning de har i det dispensasjonalistiske tolkningssystemet. Vi ser at i dispensasjonalismens tre første tidshusholdninger er det ingen klare sammenlignbare punkter mellom dispensasjonalistisk bibelsk historiske synspunkt og ICEJ sin måte å se bibel historie på. Når vi derimot går inn i den fjerde tidshusholdningen og videre til historiens ende ser vi at det generelt er en dispensasjonalistisk tolkningsmodell ICEJ har i forhold til å forstå Guds frelsesplan.

Det første vi forbinder med dispensasjonalismen i denne forbindelse er vel dispensasjonalistenes syn på jødene og Israel. Særlig tolkningen av Israels rolle i Bibelen i en kristen kontekst og jødernes historie og til slutt deres endelige skjebne når Guds frelsesplan er fullført. Hvor i dette dispensasjonalistiske landskapet finner vi ICEJ i synet på Israel og jødene? Det skal vi se litt nærmere på nå.

Selve grunnlaget for dispensasjonalistisk tankegang i forhold til Israel og jødene er jo et resultat av måten de tolker Bibelen på. For et av de første spørsmålene man stiller seg er jo hvorfor Israel og jødefolket har en så spesiell plass i verden sammenlignet med alle andre folkegrupper og nasjoner? Dette spørsmålet har vel i store trekk allerede blitt besvart tidligere i oppgaven, men det er nødvendig å belyse dette spørsmålet fra en litt annen vinkel også. Vi har fått en viss forståelse for hvorfor ICEJ har det israelsynet de har, det er jo på bakgrunn av paktene og deres betydning i ICEJ sin tolkning av bibelhistorien. Sammenligner vi ICEJ sitt teologiske syn i forhold til et vanlig dispensasjonalistisk syn, finner vi både forskjeller og likheter. Vi skal se hva disse forskjellene og likhetene er.

Alle dispensasjonalistister er enige om en del grunnleggende punkter når det gjelder synet på jødene og deres rolle hvis man ser hele den bibelhistoriske historien under et. Det begynte med Abraham som ble utvalgt av Gud, dette er selve grunnen til at Israel og jødefolket har hatt og fortsatt har den rollen som dispensasjonalistister og kristen sionister mener bevislig står å lese i både GT og NT. Videre er det også stor enighet om at jødefolket fikk tre løfter som ingen andre folk har fått, og det er for det første løftet om landet, for det andre løftet om å bli et stort folk og et løfte om å bli velsignet i alle slekter. Per Haakonsen påpeker i sin bok Israel, Guds folk, at dette er løfter som er gitt av nåde fra Guds side, det vil si at løftene ikke har noen betingelser, de er gitt av nåde. (Haakonsen 2006:81 - 86)

Særlig på et punkt deler kristenheten seg i to på et vesentlig spørsmål, nemlig om jødefolket har opphørt å være Guds utvalgte folk, og hvis dette er tilfelle, når skjedde det? Det hersker liten tvil om at de fleste kristne i verden tilhører gruppen som nettopp mener at jødene ikke lenger er Guds utvalgte folk. Haakonsen skriver i sin bok, som jeg akkurat refererte til, at en av grunnene til dette faktum er at en del kristne som andre folk helst vil framstå som politisk korrekte, det kan bli for kostbart å gå i mot majoriteten. Den viktigste grunnen er allikevel erstatningsteologiens langtidsvirkning, nemlig at den gir seg utslag i antisemittisme som brer om seg både i verdslige og kristne kretser mener Haakonsen. (Haakonsen 2006:101)

Så den dispensasjonalistiske konklusjonen er klar, Gud har ikke forkastet sitt folk. Ser vi tilbake på hva ICEJ har for et syn i forhold til dette temaet, så er de helt på linje med den dispensasjonalistiske tolkningsmåten.

For mange kristne og ikke kristne er det dispensasjonalistiske og kristen sionistiske synet om at Gud faktisk har to folk som kan kalles Guds folk frustrerende og for en del ganske uforståelig, det skal en god del bibelkunnskap til for at man skal få en viss oversikt over de forskjellige retningene innenfor kristenheten. ICEJ sine tilhengere og støttepartnere kommer ofte fram til sine standpunkter på grunn av hendelser som angår Israel, mange hører ICEJ sine argumenter og synes de høres selvsagte ut. Ut fra samtaler jeg har hatt med flere av disse medlemmene forstår jeg at de fleste ikke har studert Bibelen og andre kilder så nøye at de har kommet fram til sine standpunkter på egen hånd. Professor Oskar Skarsaune påpeker at dispensasjonalismen er blitt et tolkningssystem for skriften, slik at etter hvert har blitt dette systemet som i stor grad bestemmer hva tolkningen skal være istedenfor at det er skriften som bestemmer hva tolkningen skal være. Videre sier han at en viktig grunn til at mange dispensasjonalister påstår at de har kommet fram til et standpunkt i dette spørsmålet ved hjelp av egenstudier av Bibelen, er at de har brukt The Scofield Reference Bible når de har studert Bibelen. Foruten å være grunnlaget for dispensasjonalistisk tankegang, er bibeltekstene fra King James-versjonen. Han mener forfatteren av The Scofield Reference Bible Cyrus Ingerson Scofield utpeker seg selv som en av få mennesker som har fått Åndens opplysning og at han i kraft av dette har en autoritet til å tolke Bibelen på rett måte. (Skarsaune i Apologeten 15.04.13)

Stephen Sizers stiller dette spørsmålet i sin bok, «kristen sionisme»: «Det er legitimt å spørre om dispensasjonalismen ikke er mer fokusert på det jødiske riket enn på Kristi legeme? Betyr ikke det å tolke Det nye testamente i lys av Det gamle testamente sine profetier i stedet for å tolke disse profetiene i lys av den mer fullstendige åpenbaring i Det nye testamente?» (northwye. Blog.co.uk 25.08.13)

I spørsmålet om Gud har et eller to folk ser vi en klar påvirkning av dispensasjonalismen når ICEJ forkynner sitt budskap. Så vi ser altså at det kan være flere påvirkningsmomenter når enkelte kommer fram til et dispensasjonalistisk standpunkt i forhold til det jødiske folk og Israel. Skal man peke på en bestemt retning som ICEJ er mest påvirket av, må vi si at det er en rein kristen sionistisk tolkings modell. Særlig på grunn av den pakts lære som er grunnlaget for deres tolking av hele Bibelen.

Når det gjelder neste punkt vi skal gå litt nærmere inn på så er det kanskje ikke det temaet som blir omtalt mest i ICEJ sine kretser, men det er allikevel en veldig viktig del av troen for alle som mer eller mindre hører innunder grupperingen dispensasjonalister. Vi snakker da om det som blir kalt opprykkelsen eller «The Rapture». Dette er en hendelse som vil finne sted rett før neste tema vi skal komme innom i dette kapitlet, nemlig den store trengselen. Da vil det etter hva dispensasjonalismen har funnet ut skje en stille opprykkelse av alle sanne kristne (den kristne kirke) i det Kristi annet komme skjer. De som ikke blir rykket opp, vil ikke forstå hva som foregår, men bare registrere at mange av dem de kjenner vil være forsvunnet. Det vises spesielt til Matt.24. 39 – 42 for å begrunne opprykkelsen: « *39 og de visste ikke av det før vannflommen kom og tok dem alle, slik skal det også være når menneskesønnen kommer. 40 Da skal to menn være ute på marken, den ene blir tatt med, den andre blir latt tilbake. 41 To kvinner skal male sammen på kvernen, den ene blir tatt med, den andre blir latt tilbake. 42 Våk derfor! For dere vet ikke hva dag deres Herre kommer.*» (Indergaard 1982:156)

Grunnen til at opprykkelsen finner sted er at Guds andre folk, den kristne kirke skal bli utfridd slik at de slipper å gå igjennom den store trengselen som da vil være rett rundt hjørnet tidsmessig. Dessuten vil det etter husholdningslæren være slik at den kristne kirke har fullført sin husholdning og slik sett ikke ha noen oppgave på jorden lenger. På grunn av dette kan Gud rette all sin oppmerksomhet mot det jødiske folk. Dette synet på opprykkelsen kalles for pretribulasjonisme, og betyr at opprykkelsen skjer før den store trengselen begynner. Dette er det mest utbredte synet på opprykkelsen blant dispensasjonalister, men det finnes også de som mener at denne hendelsen vil finne sted 3,5 år etter at Antikrist har kommet til makten, det er først da den verste trengselen begynner. (Skarsaune 1999:101)

ICEJ har en pretribulasjonistisk forståelse av opprykkelsen og befinner seg godt innenfor dispensasjonalismens tolkning av dette fenomenet. Som en konsekvens av denne tolkningen ser de også på Israel som Kristi brud som vil bli hentet opp til himmelen. Andre kristne regner den kristne kirke som Kristi brud.

Som vi akkurat leste har opprykkelsen til hensikt blant annet å redde de kristne som lever på jorden på dette tidspunkt fra den store trengselen. Den store trengselen vil innebære flere begivenheter som vil være grusomt for menneskeheten, det vil være politiske endringer, naturkatastrofer av enorme dimensjoner og de åndelige og religiøse realitetene vil være helt noe annet enn hva vi har i dag. Denne tidsepoken på syv år er tydelig beskrevet flere steder i Bibelen, så dette er i utgangspunktet i noe typisk dispensasjonalistisk bibelsk tolkning. Det som gjør den spesiell i dispensasjonalistisk sammenheng er forventningen om opprykkelsen av alle kristne før den store trengselen og synet på tusenårsriket og da til slutt hva som kommer til å hende på den endelige dom. La oss allikevel gå litt nærmere inn på hva den store trengselen innebærer for de som må leve i den aktuelle tiden. Det er når Antikrist som er omtalt i Bibelen, både i GT og NT, kommer til makten og

oppretter sitt rike på jorden at den store trengselen begynner. Den store trengselen vil først og fremst ramme de som er kristne eller som blir det under denne perioden, det vil si alle vil lide, men det vil bli en spesiell forfølgelse av de kristne. Her ser vi et tolknings – problem, hvem er de kristne hvis de allerede er rykket opp i himmelen. Det vises til Matt.24. 21 – 22 hvor det står: *«21 For da skal det bli en trengsel så stor som det ikke har vært fra verdens begynnelse til nå, og heller ikke mer skal bli! 22 Og dersom ikke de dager ble forkortet, da ville intet kjød bli frelst! Men for de utvalgte skyld skal de dager bli forkortet»*

Her er det altså uenighet om de kristnes plass i handlingsforløpet, der det som tidligere er nevnt dreier seg om de kristne blir opprykket før trengselen eller midt i Antikrists regjeringstid. I dispensasjonalistisk forståelse er det de siste 3,5 år som blir kalt den store trengselen, selv om det også i starten på Antikrists regjeringstid gradvis vil bli vanskeligere å være en kristen. Selv om det kan synes noe uklart hvor de kristne befinner seg til enhver tid under trengselen, så er det jødene dispensasjonalismen setter sitt søkelys på i forbindelse med den kommende trengsels periode. (Indergaard 1982:156 - 198)

Antikrist vil etter 3,5 år med sitt herredømme bryte en samarbeidsavtale han har inngått med de sekulære jødene, han vil vise sitt sanne vesen og sette seg på sin trone og regjere verden fra Jerusalem, fra Jerusalems tempel. Og her er nøkkelen til når Jesu tilbakekomst skal skje, etter dispensasjonalistisk forklaringsmåte vises det til Matt 23.39: *« 39 For jeg sier dere: Fra nå av skal dere ikke se meg før dere sier: Velsignet være han som kommer i Herrens navn!»* Her er det altså Jesus som snakket med henblikk på jødene når han snakket om de siste tider. De forkastet han mens han vandret her på jorden, men på slutten av den store trengsel vil jødene få en åpenbaring om at Jesus Kristus er den Messias de hele tiden har gått og ventet på. (Indergaard 1982:156 - 198)

Som vi allerede vet er tusenårsriket i dispensasjonalismens husholdningslære den siste av husholdningene. Dette er altså et rike som kommer etter at Antikrists rike har blitt beseiret av Jesus og hans himmelske hær. Siden denne tidsepoken ble beskrevet i gjennomgåelsen av de syv tids – husholdninger, så går vi nå inn på hvilken tolkning dispensasjonalismen har på det som skal skje under den endelige dom som blir det endelige punktum i Guds frelsesplan.

Etter at tusen år er gått vil Satan som har vært bundet de siste tusen år bli sluppet fri, og også av dem som lever på slutten av den syvende husholdning vil noen av dem forkaste Jesus. Satan vil så yppe til krig i det han samlet folk fra store deler av verden for å prøve å erobre Jerusalem. Da vil det falle ild fra himmelen og fortære dem som det står i Åp 20, 9. Videre vil nå Satan og Dyret og Den falske profet bli kastet i ildsjøen hvor de skal være i all evighet. Når det gjelder menneskene er det annerledes, for først vil alle de som omtales som fortapte stilles framfor den store hvite trone der de dømmes for deretter å bli kastet i ildsjøen. I motsetning til mange andre kristne som befinner seg utenfor den dispensasjonalistiske tolkingsmodellen mener dispensasjonalismen å vite at det er to og ikke en dom som blir holdt i denne forbindelse. De mener at andre tar feil når de påstår at dommen ved Jesu trone i Jerusalem og dommen ved den hvite store trone er en og samme dom.

Dispensasjonalismens svar på dette er at dommen som skal finne sted ved Jesu trone i Jerusalem er en dom som gjelder alle hedningenasjoner, der resultatet enten kan bli at de blir dømt til fortapelse som innebærer å havne i ildsjøen, eller de kan få lov til å bli borgere i det nyopprettede tusenårsriket. Den andre dommen vil finne sted i himmelen og er omtalt som den store hvite trone og er bare for

de døde som enda ikke er oppstått fra graven, alle disse vil bli dømt til evig fortapelse i ildsjøen. Alle frelste mennesker som har vært døde i fra de forskjellige husholdninger vil stå opp fra de døde rett før tusenårsriket blir opprettet, de vil få sine herlighetslegemer for så å regjere sammen med Kristus i tusenårsriket. Som vi ser operer dispensasjonalismen med tre forskjellige dommer, og de mener de har belegg for å tro det ved å vise til tre forskjellige skriftsteder som er koblet opp til hver enkelt dom. «1) Kristi domstol» 2. Ko .5, 10. 2) «Menneskesønnens herlighetstrone» Matt. 25, 31. 3) « Den store hvite trone» Åp. 20,11» (Indergaard 1982:233)

Med kunnskap om dispensasjonalistisk tolking om de siste tider ser man klart at Malcolm Hedding i sine hefter om Bibelsk Sionisme utgitt av ICEJ også når det gjelder endetiden er helt innenfor den samme tolkningen. Her er et eksempel fra heftet «Det Nye Testamentet og Israel»: *«Til slutt vil denne nasjonen som har fungert som redskapet for verdens frelse, selv gå inn i en periode av velsignelse og glede som ikke har sin parallell i historien. Hennes lange pilegrimsferd gjennom lidelse og mørke vil komme til en ende, og for første gang siden Gud kalte Israel inn i tilværelsen vil verden forstå det faktum at nasjonen Israel var en gave til den. De vil komme til å forstå at gjennom Israel har hver familie på jorden blitt velsignet.»* (Hedding, NT og Israel2006:43)

3.0 ICEJ SITT POLITISKE SYN PÅ SITUASJONEN ISRAEL BEFINNER SEG I.

I dette kapittelet skal vi se på hvilke politiske utslag ICEJ sitt teologiske syn gir i synet på konflikten i Midtøsten. Med Midtøsten i denne sammenheng menes først og fremst Israel og det palestinske folk, men denne konflikten kan ikke sees på helt isolert i forhold til de andre landene i regionen. ICEJ sitt syn på norsk Midtøsten politikk vil også bli berørt, og vi skal også komme inn på deres syn på FN og generelt det internasjonale samfunn sin rolle i denne konflikten. Men hele tiden ligger teologien som en grunnmur for de politiske slutningene som ICEJ inntar.

3.1 Synet på Palestina og det palestinske folk.

For å forstå ICEJ sitt syn på det palestinske folk og konflikten med israelerne rundt temaet om landområder som palestinerne gjør krav på må vi først se på hvilken historie oppfatning ICEJ har når det gjelder den jødiske staten Israel og palestinere som folkegruppe.

På ICEJ sin hjemmeside presenteres månedlige nyhetsendringer, og i dette programmet som kalles «Inside Israel» for april 2013 gir ICEJ en motreaksjon på NRK sitt program Brennpunkt som ble sendt 9. april 2013. Der kommer NRKs Sissel Vold inn på temaer angående historiske hendelser som ligger til grunn for dagens situasjon i Midtøsten konflikten. ICEJ mener de historiske framstillingene i programmet er direkte løgn og forvrenginger av de faktiske historiske hendelsene som fant sted før og etter opprettelsen av staten Israel. Derfor imøtegår ICEJ NRKs framstilling punkt for punkt når det gjelder dette i «Inside Israel» april 2013.

Det første som blir tatt opp er jo interessant fordi majoriteten av det vi hører om palestinerne i norsk og internasjonale medier er stikk motsatt av hva ICEJ påstår er fakta. Når vi hører om palestinerne tenker vel de fleste på at de er et eget folk uten land, det er i alle fall slik de fleste medier framstiller det. ICEJ på sin side hevder at det aldri har eksistert hverken en palestinsk stat eller et eget palestinsk folk. Det som i dag er Israel, inkludert de palestinske områdene har historisk sett enten hatt jødisk suverenitet eller vært under andre rikers herredømme. Fra 1516 til 1918 var området under det ottomanske riket, altså det vi i dag kaller Tyrkia. Fra 1918 til 1948 var området et såkalt britisk mandat område. Det geografiske navnet Palestina var nettopp et geografisk område, og ikke navnet på et eget land. Når det gjelder Jerusalem så var det allerede i 1850 et flertall av jøder som bodde i denne byen. Dette er viktige fakta som ikke kommer fram i nyhetsformidling og diskusjoner som har med Midtøsten problematikken å gjøre mener ICEJ. (Inside Israel april 2013. 20.07.13)

I kjølvannet av 1. verdenskrig ble de arabiske stater opprettet og på San Remo konferansen i 1920 ble Palestina mandatet gitt til Storbritannia, oppdraget var å gi jødene et nytt hjemland på bakgrunn av Belfour deklarasjonen fra 1917. det som var tenkt som hjemlandet omfattet da også det som i dag blir omtalt som Vestbredden, altså områdene Judea og Samaria. Dette ble seinere vedtatt i Folkeforbundet i 24.juli i 1922. dette står i sterk kontrast til det som NRK framstiller som en israelsk okkupasjon av Vestbredden og øst – Jerusalem mener ICEJ.

At det er en okkupasjon fra Israels side når det gjelder øst - Jerusalem stiller ICEJ seg uforstående til når det er et faktum at jødene bygde sitt første tempel her 1600 år før det over hode ble bygget noen moske' i verden for øvrig. ICEJ mener NRK og andre som hevder at Israel okkuperer deler av Jerusalem og Vestbredden enten bevisst forvrenger historiske fakta, eller så må det være et resultat av mangel på historisk kunnskap. (Inside Israel april 2013. 20.07.13)

Når Israel ble proklamert som en selvstendig stat 14.mai 1948 angrep alle de arabiske nabolandene umiddelbart Israel for å forhindre at de skulle få en jødisk stat som nabo. Da angrepet var i gang

okkuperte Egypt Gaza, Jordan okkuperte Judea og Samaria. Dette var etter folkeretten ulovlige okkupasjoner som varte i 19 år helt til seksdagerskrigen startet i 1967, da ble Israel angrepet på nytt og fra deres side var dette en forsvarskrig og derfor blir det feil å kalle det en okkupasjon fra Israel sin side når de bare forsvarte seg i mot dette angrepet og tok tilbake områder som i utgangspunktet var tiltenkt som jødisk hjemland. (Inside Israel april 2013. 20.07.13)

FNs resolusjon 181 av 29. november 1947 foreslo å dele resten av det gjenværende mandat området i en ny arabisk og en ny jødisk stat. Jødene godtok dette forslaget, mens det ble forkastet på arabisk side. Dessuten understreker ICEJ at dette kun var et forslag fra FNs side, og ikke et vedtak slik som NRK framstiller det i programmet Brennpunkt og ellers i nyhetsformidlingen. I 1947 var det ingen som heller hadde hørt om et palestinsk folk eller en palestinsk stat poengterer ICEJ.

ICEJ stiller et stort spørsmålstegn ved at NRK forfekter at om det blir opprettet en palestinsk stat, ja, da må alle jøder flytte ut i fra disse områdene, men det ikke er noe tema at det i dag bor ca 1,5 millioner arabere i Israel. Dette kan ikke kalles annet en etnisk rensing påpeker ICEJ i programmet. Avslutningsvis synes ICEJ at det er betenkelig at palestinerne i programmet Brennpunkt blir framstilt som et æreløst folk i motsetning til jødene i bosetningene som blir framstilt som mennesker som lever det søte liv. Nok et bevis på at NRK har en kraftig slagside i sin framstilling av fakta i Midtøsten konflikten mener ICEJ i programmet «Inside Israel». (Inside Israel april 2013. 20.07.13)

Som vi ser mener ICEJ at palestinerne er en konstruert folkegruppe som prøver å bekjempe den jødiske staten Israel med falske midler. Det er også lignende argumenter fra annet hold også, professor Bernard Lewis som er en autoritet på emnet Midtøsten sier i Joan Peters sin bok «Fra uminnelige tider» at det faktisk var romerne som første gang dette området Palestina, og det gjorde de for å fjerne alle spor etter den jødiske historie. Dessuten påpeker han at ordet Palestina ikke finnes hverken Det Gamle Testamente eller i Det Nye Testamente. (Fra uminnelige tider, Peters,2003, s 165) Palestinerne går etter ICEJ sin mening inn i jødernes rettmessige land, både befestet i Bibelen og ved internasjonale avtaler, og argumenterer med oppkonstruerte problemstillinger. Det er dette som er kjerneproblemet i konflikten mellom israelerne og palestinerne mener ICEJ.

3.2 De jødiske bosettingene og de palestinske områdene.

Vi har allerede berørt temaet om jødiske bosettinger i palestinske selvstyrte områder, men dette viktige stridstemaet i Midtøsten konflikten kan ikke sees på isolert, det henger sammen med andre momenter i denne konflikten. Slik ser ICEJ og mange med dem det også når det gjelder bosettings diskusjon. Det som ofte blir omtalt som ulovlige bosettinger er bosettinger som hovedsakelig befinner seg i Øst – Jerusalem og Vestbanken.

Uansett hvilket tema man kommer inn på i forbindelse med Midtøsten konflikten og ICEJ sitt standpunkt, så er grunntanken i argumentasjon fra ICEJ sin side ofte en henvisning til pakten Gud inngikk med Abraham som vi kan lese om i 1. Mosebok 17. 7 – 8 som det for øvrig er sitert i kapittel 2 i forbindelse med redegjørelsen om ICEJ sin pakts lære. Hoved poenget i denne pakten er at Kaanans land er en evig eiendom for Abrahams folk. Det kan være uenigheter innad blant kristne om hvordan man tolker denne pakten, og da som oftest hvordan man skal forstå ordet evig. ICEJ er ikke i tvil: «Det er derfor Abrahams – pakten er betydningsfull. Når Gud Ord benytter ordet evig, slik det gjør i 1. Mosebok 17, så menes det faktisk evig» (Hedding,Bibelsk Sionisme2006:23)

I et intervju av den tidligere ambassadøren til Israel i Washington Yoram Ettinger i ICEJ sitt program Inside Israel for oktober 2011 uttaler han at bosettingsproblemet av jøder i de palestinske

selvstyreområdene er en bevisst politisk spill fra den palestinske politiske ledelsen som et ledd i å prøve å splitte opp Israel bit for bit. Samtidig blir israelske myndigheter beskylt av FN for å bryte nettopp FNs resolusjon 242 for ulovlig okkupasjon av palestinske områder, dette synes han er helt uforståelig. Han nevner flere grunner til at han synes akkurat det, for det første må man se på befolkningssammensetningen i de aktuelle områdene. Det er nemlig slik at hele 66 % av befolkningen som bor i området som blir omtalt som Vestbredden er jøder og fra palestinsk side blir det bevisst regnet feil når man beregner andelen av palestinere. De følger ikke internasjonal standard når det gjelder folketellinger fortsetter Ettinger. (Inside Israel oktober 2013. 20.07.13)

ICEJ ser av naturlige grunner ikke på Israel som de ser på andre land. Israel har etter deres syn en helt unik rolle i verden, men problemet er at veldig mange i resten av verden ikke har forstått dette. Gud har gitt Israel en helt unik rolle etter deres tolkning. Israel er Guds redskap for å fullføre hans frelsesplan, det jødiske folk og Israel har gitt verden Guds Ord og de har gitt oss Messias. Det kommer til å bli enda flere utfordringer for Israel, men det det kommer til å gå bra til slutt. Et av skriftstedene som understreker dette er å finne i Sakarja: « *For så sier Herren, hærskaernes Gud: For sin æres skyld har han sendt meg til hedningefolkene som plyndrer dere. For den som rører ved dere, rører ved min øyensten.* » Sakarja 2,12

Gud valgte altså ut Israel av alle nasjoner til å fylle denne rollen, men hvorfor gjorde han det? I ICEJ sin teologiske forståelse utvalgte Gud Israel fordi han ville det, det jødiske folk og Israel har i grunnen ingen spesielle egenskaper eller fortrinn framfor andre nasjoner, de ble bare utvalgt fordi Gud ville velge akkurat dem. (Hedding, Bibelsk Sionisme 2006:12)

Ut i fra å lese om det jødiske folks historie fra begynnelsen til slutten, står det i Bibelen at de skal måtte flykte fra landet sitt i eksil to ganger, dette er et poeng som ICEJ legger vekt på i sin forståelse av Israel sin situasjon til enhver tid. Med andre ord skal altså Israel aldri mer skulle måtte rømme landet sitt eller gi det opp på annen måte. (Hedding, Bibelsk Sionisme 2006:40)

Landområdene Samaria og Judea blir av jødene selv og av kristen sionister sett på som kjernen i det som skulle være det landet Gud ga til det jødiske folk. Den tidligere ambassadøren Yoram Ettinger forteller i intervjuet med Inside Israel at det i dette området (Vestbredden) finnes ca. 450 arabiske landsbyer, av disse landsbyene er det kun 20 av dem som ikke har jødiske navn, dette er en lite kjent sannhet, men det kommer antageligvis av at araberne som bor i området har gitt disse landsbyene arabiske navn som erstatter de opprinnelige jødiske navnene. Et eksempel er å finne i landsbyen Ahramh som på hebraisk hettes Ha – Ramah, dette er stedene kong Saul, profeten Esekial, Jeremia og Samuel pleide å oppholde seg. Og her får Israel beskyldninger om okkupasjon, nok en gang gir han uttrykk for sin oppgitthet. Den jødiske høytiden Hanukka er en feiring til minne om makkabeernes krig mot Selevkidriket som hadde styringen i deler av dette området i mer enn 400 år, feirer vi en okkupasjon spør Ettinger. Så har vi Påsken som feires i Israel på grunn av 40 års ørkenvandring for det jødiske folk, og det var Joshua som førte dem det siste stykket av vandringen som endte i Samaria og Judea, saken er, sier Ettinger at Samaria og Judea er vuggen til jødisk historie.

Det er også et paradoks at det er så mye og sterkt fokus på den påståtte okkupasjon som Israel skulle være ansvarlig for, når man kan konstatere at ingen av de arabiske statene i Midtøsten har ratifisert landegrensene. Ettingers argumentasjon er helt på linje med hva ICEJ ønsker å framheve, og det virker som ICEJ er flinke til å knytte til seg mennesker som har eller som har hatt nøkkelposisjoner i det israelske samfunnet. (Inside Israel oktober 2013. 20.07.13)

For å forstå ICEJ sine slutninger i forhold til de omstridte bosettingene i palestinske selvstyrte områder er det et viktig punkt som ligger til grunn i kristen sionistisk tankegang. Det er fire bibelske prinsipper som er følgende: 1. retten til å bo i landet. 2. rettferdighet. 3. Disiplin. 4. om gjengjeldelse. I forhold til dette temaet er viktig å forstå det første prinsippet om retten til å bo i landet. Som bakgrunn for dette prinsippet må man lese 5. Mosebok kapittel 30 der ICEJ tolker dette som en bekreftelse fra Gud på at det han lovet datidens jøders forfedre var gått i oppfyllelse ved at de hadde fått retten til å bo i landet. (Hedding, Bibelsk Sionisme 2006:15)

På den annen side ser man også at Israel ikke kan gjøre hva som helst overfor Gud uten at det blir følger for landet. ICEJ forstår det slik at det vil være en prosess for Israel å forsones seg med Gud. Denne prosessen skjer igjennom mange korrigeringer fra Guds side og har sin dekning i Esekiel kapittel 20. « 33 Så sant jeg lever, sier Herren, Herren, jeg vil regjere over dere med sterk hånd og med utrakt arm og med utøst harme. 34 Jeg vil føre dere ut fra de folk og samle dere fra de land som dere nå er spredt i, med sterk hånd og med utrakt arm og med utøst harme. 35 Jeg vil føre dere til folkenes ørken, og der vil jeg gå i rette med dere, ansikt til ansikt. 36 Likesom jeg gikk i rette med deres fedre i ørkenen ved landet Egypt, slik vil jeg gå i rette med dere, sier Herren, Herren. 37 Jeg vil la dere gå forbi under hyrdestaven, og jeg vil føre dere inn i paktens bånd» Esekiel 20, 33 - 37

Dette er det flere eksempler på i det virkelige politiske liv hva angår Israel mener ICEJ. Israel må forvente seg mange korreksjoner, og de kommer ofte i form av at de mister landområder. Selv om ICEJ og andre Israel venner sier at de elsker Israel, poengterer ICEJ at de ser Israels mange feiltrinn, som altså er ulydighet mot Gud, at dette er et tegn på at Israel er i denne prosessen som fører til at de til slutt blir forsonet med Gud. Det er jo også slik at Israel har måttet gi fra seg landområder, f. eks i tilfelle med Gaza. Kanskje kan dette skje i forhold til områdene på Vestbanken og i øst – Jerusalem, i så fall ICEJ en forklaring på at det har skjedd. (Hedding, Bibelsk Sionisme 2006:29)

Som vi ser kan den teologiske forståelses modellen til ICEJ stort sett passe inn når man skal argumentere for sitt kristen sionistiske syn i politiske saker, eller når man skal prøve å forstå hvorfor situasjoner utvikler seg som de gjør. Så ved å se på teologiske standpunkter som ICEJ har tatt f. eks om landløfte, kan man lettere forstå deres sterke meninger når det gjelder jødiske bosettinger i palestinske selvstyreområder.

3.3 ICEJ sin holdning til israelsk politikk.

En ting er helt sikkert, israelsk politikk har aldri vært kjedelig. Helt siden Israel oppsto som en nasjon i 1948 har israelske politikere vært under hardt press. Og presset startet i samme øyeblikk som den nye israelske staten var blitt en realitet. Som kjent angrep seks arabiske naboland øyeblikkelig etter at israelerne proklamerte sin selvstendige jødiske stat 14.mai 1948.

ICEJ ser fra sitt ståsted en klar sammenheng mellom Bibelens tekster som omhandler jødefolket og hva som faktisk skjer i virkeligheten. Hvordan er så synet på den måten israelske politikere fører landets politikk på? Noen utvalgte politiske temaer i israelsk politikk kan være med på å klargjøre dette. Vi har allerede sett på situasjonen rundt Vestbredden, et annet interessant område å se på er byen Hebron. I likhet med Jerusalem er dette et sted som både muslimer og jøder ser på som et hellig sted, og det stort sett av samme grunn. Det var nemlig her Abraham kjøpte et stykke land for å begrave Sakhra i Makpela – hulen, han skulle også selv bli begravd her seinere. I et intervju med Inside Israel mai 2013 sier jøden David Wilder at Abraham gjorde noe veldig klokt når han insisterte på at han skulle betale for landstykket han ville ha, selv om han ble tilbudt å få det som en gave. Når du har kjøpt noe så eier du det på en annen måte, ingen kan kreve å få noe du har kjøpt. Derfor er det ikke

tvil om at dette stedet er et jødisk sted, ikke bare for at Abraham kjøpte det, men han ligger også begravd her. Dette er stedet jødene har sine røtter fra og det har bodd jøder her med noen få unntak her de siste 4000 år sier han. Å påstå at dette er arabisk land som er okkupert av jødene finnes det ikke grunnlag for å si. ICEJ støtter opp om dette i samme program ved å kommentere David Wilder sine uttalelser. Når man leser om Abraham i Det gamle testamente og samtidig ser hva arkeologiske funn i Hebron også dokumenterer, da skulle det være liten grunn for konflikt. Det innrømte til og med Arafat i forhandlinger med Israel, kan programlederen fortelle. Så slutningen fra ICEJ sin side er den samme som når det gjelder striden rundt Vestbredden og de jødiske bosettingene, israelske politikere og myndigheter er utsatt for løgn og historieforfalskning, de må bare kjøre en konsekvent og hard linje. Araberne, inkludert palestinerne sa det veldig klart på det arabiske toppmøtet i 1967, der sa de nei til forhandlinger med Israel, de sa nei til staten Israels eksistens og de sa nei til fred med Israel. (Inside Israel mai 2013. 20.07.13)

Israel kan gjøre hva de vil, denne striden vil ikke endre seg mener ICEJ. Se bare på hva som skjedde med Gaza, der Israel trakk både bosettere og militære styrker ut av området. Det de fikk tilbake var bare mer terror og raketter. Hadde det hjulpet å gi fra seg land ville det blitt mer fred. (Inside Israel mai 2013. 20.07.13)

Når det gjelder konflikten rundt øst – Jerusalem, eller gamle byen er jo situasjonen mellom partene enda mer fastlåst, og her mer enn noe annet sted er det spenninger mellom religioner. Her er det sågar tre religioner som hevder sin rett på den hellige by. Samtidig er det en enda mer bestemt linje fra israelerne på at det er helt urealistisk å dele Jerusalem i to. Under president Clintons president periode i USA ba Kongressen presidenten å anerkjenne Jerusalem som Israels hovedstad. (Holter i Tønnesen 1998:78)

ICEJ – Internasjonale Kristne Ambassade Jerusalem, ja navnet tilsier jo at organisasjonen har et helt spesielt forhold til nettopp Jerusalem. Dette kommer også tydelig fram på deres hjemmeside hvor det forklares hvorfor organisasjonen oppsto: « Hensikten var å gi et praktisk uttrykk fra verdens troende om å velsigne Zion. Ambassaden ble åpnet etter at det internasjonale samfunnet forkastet Israels bestemmelse om at Jerusalem var den jødiske statens «evige og udelelige» hovedstad, hvorpå 13 nasjoner flyttet sine ambassader fra Jerusalem til Tel Aviv.» (icej.no 20.07.13)

ICEJ opprettet altså ambassaden sin her i samme år som Knesset vedtok ved lov at Jerusalem skulle være Israels evige hovedstad. Det var kontroversielt å etablere en ambassade i Jerusalem når nesten alle andre ambassader flyttet til Tel Aviv. Nå var ikke ICEJ representant for et land, men er allikevel av betydning med tusenvis av kristne støttepartnere fra hele verden. (van der Hoven:3)

Som alle skjønner er det litt av en balansekunst israelske politikere må ha, de har forventninger og et sterkt press fra sin egen befolkning, palestinerne øver et konstant press på israelske beslutningstakere og ikke minst er det et voldsomt press fra det internasjonale samfunn.

Per Haakonsen skriver i sin bok «Israel» at israelske politikere følger to uforenelige spor i sin politikk overfor palestinerne. På den ene siden innleder de stadig nye fredsforhandlinger med palestinerne, men samtidig er de fast bestemt på å beholde Vestbredden som en del av Israel. Den viktigste grunnen til at de vil beholde Vestbredden er av sikkerhetsmessige årsaker, Israel blir veldig sårbare hvis de gir avkall på dette område med tanke på angrep fra Jordan. I tillegg er det som tidligere nevnt et av de viktigste historiske områdene Israel har. (Haakonsen 2010:127)

ICEJ har som kjent pakten med Abraham og landløftet som det teologiske grunnlaget for hele sin virksomhet som vi finner i 1. Mosebok 17, 7 – 8 som vi har vært innom før, men som kristen berører også dette skriftstedet deg mener ICEJ. Som kristne er vi forpliktet til å kjempe for Israels rett å eksistere. De viser til dette skriftstedet i Det nye testamente som de mener kan kobles til det forrige skriftstedet: «Og hører dere Kristus til, da er dere Abrahams ætt og arvinger ifølge løftet» Galaterbrevet 3,29

Med dette som bakteppe, altså Haakonsens uttalelser i sin bok og de sist nevnte skriftsteder, kan man forstå at ICEJ er av samme oppfatning som Haakonsen. Det blir på en måte meningsløst å starte nye forhandlinger med palestinerne når det strengt tatt ikke er noe å forhandle om. Israel vil jo beholde for dem de påståtte okkuperte områdene, og palestinerne gir ikke det som er forventet tilbake, nemlig å avstå fra voldelige angrep på den israelske befolkningen. Dette er realiteter israelske politikere er nødt til å forholde seg til når presset mot nasjonen blir sterkt.

3.4 ICEJ sin holdning til Hamas og Fatah.

Når det gjelder ICEJ sitt syn på de to viktigste organisasjonene hos palestinerne er det synet sammenfallende med mange andre israelvennlige personer og organisasjoner. Per Haakonsen har jo som kjent vært en viktig kilde i denne oppgaven, og også når det gjelder synet på disse to palestinske organisasjonene er Haakonsen og ICEJ sitt syn likt. ICEJ har ikke gitt ut så mye litteratur så derfor må man gå til andre kilder i en slik oppgave. Men gjennom å studere ICEJ sitt budskap via medier som TV og egen Web side får man etter hvert et godt bilde av hva organisasjonen står for, og på grunnlag av dette finner man ut hvem som er meningsfeller og hvem som ikke er det.

Fatah er den av de to som det er naturlig å begynne med i denne sammenheng. Det er Fatah som har vært forhandlingsmotpart for Israel og det er de som har hatt og har den politiske ledelsen på Vestbredden. Organisasjonen Fatah må sees på som en folke bevegelse, og utenfor Palestina har de støtte av alle arabiske land bortsett fra Syria og Iran som støtter Hamas. Det Fatah er mest kjent for i mediene er vel at de vil opprette en selvstendig palestinsk stat på Vestbredden. ICEJ har ingen tillitt til Fatah, særlig på grunn av at de gang på gang har vist at de ikke holder det de blir enige om i inngåtte avtaler. Dessuten forandrer de hele tiden premissene for forhandlinger mener Haakonsen og ICEJ. Et tydelig eksempel på det som står i nasjonalcharteret til palestinerne var ferdig utarbeidet i 1968 hvor det overraskende nok ikke står noe om Vestbredden, ja, det står heller ikke en gang noe om en palestinsk stat. Dette er krav som har kommet etter hvert, altså har de en strategi som går ut på å øke kravene bit for bit. (Haakonsen 2010:112)

Jan Willem van der Hoeven (ICEJ) skriver i sin bok «Babylon eller Jerusalem» at historien gjentar seg for Israel hele tiden, det er fordi Satan alltid har hatet Israel. Han bruker forskjellige motstandere i forskjellige tidsaldere. Nå er det Islam og araberne han bruker for og nå sitt mål. (van der Hoven:133)

Denne uttalelsen blir av ICEJ understøttet av følgende skriftsted:

«Gud, ti ikke! Vær ikke stille og hold deg ikke i ro, Gud!

For se, dine fiender larmer. De som hater deg, løfter hodet.

Med svik legger de hemmelige planer mot ditt folk, og de rådslår mot dem du verner.» Salme 83, 2-4

Inkonsekvent er det også når Yasser Arafat i 1988 i forbindelse med FNs resolusjon 242 implisitt ved godkjenning av denne, også anerkjente Israels rett til å være en selvstendig jødisk stat. Dette ble gjentatt ved Oslo – avtalen i 1993 og ved Veikartet for fred. Allikevel har ingen palestinsk leder noen gang akseptert Israel som en stat. (Haakonsen 2010:112)

På Gazastripen er det andre som regjerer, der er det Hamas som setter dagsordenen. Sett fra et fredsforhandlingsperspektiv er dette et stort problem. Hamas og Fatah samarbeider ikke, og ved en eventuell fredsavtale med Israel skal både Vestbredden og Gaza inngå som en del av avtalen. Fra internasjonalt hold er Hamas utestengt fra alt samarbeid og økonomisk støtte. Som før nevnt får de sin støtte fra Iran og Syria, det er dessuten dokumentert at de får støtte fra de muslimske brorskapet i Egypt. Ellers blir organisasjonen regnet for å være en terrororganisasjon, og de sier rett ut at det er hver muslim sin plikt å drepe jøder. Dette er hva Haakonsen mener beviselig er sannheten om Fatah og Hamas. ICEJ stiller seg fullt ut bak det Haakonsen her presenterer, og mener i denne forbindelse at det viktigste er at Hamas aldri blir tatt på alvor politisk og at de må utestenges i enhver anledning. (Haakonsen 2010:114)

3.5 ICEJ sin holdning til norsk og internasjonal Midtøsten-politikk.

I de siste årene har ICEJ ved flere anledninger klaget NRK inn for pressens faglige utvalg PFU. Dette har de gjort fordi de mener NRK i en rekke dokumentar programmer kommer med direkte usannheter om Israel og for at de forvrenger historien til fordel for palestinerne. Fruktene av denne påståtte propaganda er å finne i en fersk meningsmåling hvor 38 % av de spurte nordmennene mente at Israels behandling av jødene er like ille som nazistenes behandling av jødene under 2. verdenskrig. Dette oppsiktsvekkende resultatet mener ICEJ kommer av at NRK og andre norske medier år etter år har framstilt Israel som en grusom stat som bare vil ha mer land og som ikke bryr seg om menneskerettighetene.

Norske politikere går heller ikke fri fra deres kritikk, særlig den rød grønne regjeringen som har hatt makten de siste åtte år får mye av skylden for å ha vært med på å skape en antisemittisk stemning i Norge. Særlig SV har hatt en til dels aggressiv tilnærming til Israel mener ICEJ, bare ved å se på SVs arbeidsprogram for den siste perioden partiet har sittet i regjering ser man at SV har et veldig unyansert bilde av Israel. (Inside Israel juli 2011. 20.07.13)

«SV vil arbeide for internasjonale sanksjoner mot Israel, og mener det må vurderes både økonomiske sanksjoner, og sanksjoner innen kultur, idrett og akademia. Det er vesentlig at disse har støtte blant palestinerne. SV vil arbeide for en internasjonal våpenboikott og våpenembargo mot Israel, så lenge staten fortsetter sine angrep på den palestinske sivilbefolkningen.»

SVs arbeidsprogram 2009 – 2013, 11:6

Tidligere utenriksminister Jonas Gahr Støre måtte i et intervju med TV2 innrømme at han har hatt jevnlig telefonmøter med Hamas, dette er en organisasjon som er stemplet som en terror organisasjon av alle vestlige lands regjeringer. Støre fikk da også kraftig kritikk fra USA etter at dette ble kjent. Dette viser kanskje hvorfor Norge er ansett som et av de mest antisemittiske land i Vest – Europa uttaler ICEJ i Inside Israel. Reisesekretær i ICEJ Arvid Bentsen satt kanskje all kritikken som Israel har vært utsatt for i perspektiv på ICEJ sitt sommerstevne i 2011: «– Nå er vi kommet til den

fastsatte tid. Nå skal Gud favorisere Sion. Djvelen vet det. Det står i profetordet Amos 9:14. Det står i Ezekiel 36, det store kapittel om gjenopprettelsen av Israel. Se, og få opp øynene.»

(Inside Israel juli 2011. 20.07.13)

FN er også under ICEJ sin stadige kritikk, for det er et faktum at FN fordømmer Israel mer en noe annet land i verden. FN har til og med stemplet sionismen som rasistisk uttaler ICEJ i sitt Inside Israel. Det er et paradoks at Israel med en så internasjonal befolkning skal være det landet i verden som får mest kritikk fra det internasjonale samfunn mener ICEJ. (Inside Israel april 2012. 20.07.13)

ICEJ ser at det kan være vanskelig å være en Israel og jødevenn i disse dager, men ut fra sin teologi ser de at tiden er i ferd med å renne ut for denne verdensordningens tid, de ser også at stadig flere kristne støtter Israel sin sak og viser til profeten Sakarja: «Så sier Herren, hærskares Gud: I de dager skal det skje at ti menn av alle hedningefolkenes tungemål skal gripe fatt i kappefliken til en jødisk mann og si: Vi vil gå med dere, for vi har hørt at Gud er med dere!» Sakarja 8, 23

4.0 Avslutning

I denne oppgaven har jeg tatt for meg organisasjonen Internasjonale Kristne Ambassade Jerusalem – ICEJ. Dette har de siste årene vært en kristen sionistisk organisasjon som har hatt en betydelig tilvekst av medlemmer. Samtidig skjer det mye når det gjelder konflikten mellom palestinerne og israelere, i tillegg har vi de siste årene hatt det som har blitt kalt den arabiske våren. Midtøsten er som region blitt mer ustabil og dette påvirker selvfølgelig også situasjonen rundt Israel. Jeg har i denne oppgaven konsentrert meg om å se på ICEJ sin teologiske motivasjon for å engasjere seg som en kristen organisasjon så ensrettet mot jødene og nasjonen Israel. Dette har jeg hovedsakelig gjort ved å studere litteratur om emnet.

Opgaven kunne ha blitt enda mer klargjørende hvis grunnlaget for oppgaven har hatt en mer empirisk dreining. Mitt inntrykk er allikevel at oppgaven belyser ICEJ på en slik måte at den i stor grad gir svar på problemstillingen, dessuten har jeg selv fått svar på mange av spørsmålene jeg hadde før jeg begynte å skrive.

Malcolm Heddings serie om Bibelsk Sionisme har vært til stor hjelp i arbeidet med oppgaven, her har jeg fått et helhetlig bilde av ICEJ sin teologiske forståelse. Dette var jo også en del av oppgaven, Heddings teologiske redegjørelse av hva ICEJ har som teologi har vært utgangspunktet for videre arbeid med problemstillingen.

Når det gjelder ICEJ sitt teologiske ståsted er det helt klart at det er paktene i hele Bibelen som er grunnlaget for all teologisk tenkning og da i særdeleshet Abrahams pakt. Abrahams pakt, som blir kalt for beslutningspakten, er selve grunnsteinen i så måte, men de andre paktene er også helt nødvendig for å et helt bilde i ICEJ sin teologiske forståelse. Ut i fra denne pakts læren forstår ICEJ at Israel er et land og et folk som Gud har utvalgt til å være en kommunikasjonskanal i hans frelsesplan for resten av verden. Jødene har gitt verden Bibelen, Guds ord og Jesus var jo også selv jøde, så fra ICEJ sitt kristen sionistiske ståsted får jødene og deres land Israel en veldig stor plass i deres religiøse liv og oppfatning.

Deretter førte dette meg over på et tema som tok en del i denne oppgaven. Det var helt nødvendig å se på dispensasjonalismens betydning for ICEJ sitt teologiske ståsted. Dette er en retning innen kristen tenkning som også setter jødene og Israel i høgsetet, men i motsetning til ICEJ sin teologiske forståelse bygger dispensasjonalismen sin tankebygning på husholdningslæren som har en helt annen måte å se bibelhistoriske hendelser på. Ved å bruke så pass mye plass i oppgaven på dispensasjonalismen fikk jeg selv en mye bredere forståelse av hvor mange forskjellige motivasjoner som kan ligge til grunn for å engasjere seg i jødene og Israels sak.

Med kunnskap om ICEJ sitt teologiske ståsted var det lettere å forstå hvorfor deres politiske oppfatning av spørsmål knyttet til Midtøsten konflikten er som de er. I sin argumentasjon for Israels rett til å handle som de gjør overfor palestinerne viser ICEJ i hovedsak til at palestinerne ikke er et eget folk som har noen rett til å kreve landområder fra Israel. Først og fremst fordi jødene har fått sitt landløfte fra Gud gjennom Abraham og deretter at palestinerne er et oppkonstruert folk som egentlig har til oppgave å forhindre en jødisk stat i å eksistere. Palestinerne er etter deres mening et redskap for resten av den arabiske verden for på sikt å bli kvitt Israel. Derfor må Israel handle som de gjør mener ICEJ.

Det som i utgangspunktet fikk meg til å skrive om ICEJ var min undring på at kristne kunne ha så forskjellig syn på jødene og Israel. I løpet av den tiden jeg har jobbet med oppgaven har jeg fått svar

på mange av spørsmålene jeg satt inne med. Viktigst var jo selvfølgelig å svare på problemstillingen, og det føler jeg at jeg har gjort. Jeg håper leseren i likhet med meg ved å lese denne oppgaven for en forståelse av hvilke motiver ICEJ og andre kristen sionistiske organisasjoner har for å arbeide for Israel og jøde folkets beste.

Den viktigste erkjennelsen som jeg har fått ved å arbeide med denne problemstillingen, er at det f. eks i Palestina – Israel konflikten hvor kristen sionister står på den ene siden og de som synes at Israel gjør nesten alt galt står på den andre siden egentlig mangler veldig mye kunnskap om hverandre. Ved i større grad å forstå motpartens motivasjon for å mene det de mener, kunne debatten kommet opp på et høyere saklighets nivå.

Referanser

Aurebekk, Tor, (1982), Oslo, UiO

Gunner, Gøran, (1996), Når tiden tar slut, Stockholm, Studia theologica holmiensis

Haakonsen, Per, (2002), En ny tid for Israel, Oslo, Lunde Forlag.

Haakonsen, Per, (2006), Israel Guds folk, Bergen, Sambåndet Forlag

Haakonsen, Per, (2010), Israel, Bergen, Sambåndet Forlag

Hedding, Malcolm, (2006), Basis for den kristne støtten til Israel, Stabekk, Internasjonale Kristne Ambassade, avd. Norge

Hedding, Malcolm, (2006), De store paktene, Stabekk, Internasjonale Kristne Ambassade, avd. Norge

Hedding, Malcolm, (2006), Det nye testamentet og Israel, Stabekk, Internasjonale Kristne Ambassade, avd. Norge

icej.no, Hjemmeside

icej.no: Inside Israel: april 2013, mai 2013, oktober 2013, april 2012, juli 2011.

Indergaard, Oskar Edin, (1982), Israel og den kristne menighet, Tingvoll, Eget Forlag.

Indergaard, Oskar Edin, (2001), Kristendommens jødiske røtter, Tingvoll, Kristenbokproduksjon.

Israelmisjonen.no

Miff.no

Norsk studiebibel, (1998), Nesbyen, Bibelforlaget.

northwye. Blog.co.uk

Ryrie, Charles C, (1995), Dispensationalism, Chicago, Moody Bible Institute.

Skarsaune, Oskar, (1999), Tusenårshåpet, Otta, Verbum.

Snl.no/millennarisme

Tønnesen, Nils Jacob, (1998), Israel 50 år, Otta, Luther Forlag

Van der Hoeven, Jan Willem, (1993), Babylon eller Jerusalem, Drammen, Internasjonale Kristne Ambassade, avd. Norge